

Briselē, 2024. gada 24. aprīlī
(OR. en)

9075/24

Starpiestāžu lieta:
2023/0046(COD)

CODEC 1136
TELECOM 157
COMPET 442
MI 423
PE 110

INFORMATĪVA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par gigabitisku elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas izmaksu samazināšanas pasākumiem un Direktīvas 2014/61/ES atcelšanu (Gigabitiskās infrastruktūras akts) – Eiropas Parlamenta pirmā lasījuma iznākums (Strasbūra, 2024. gada 22.–25. aprīlis)

I. IEVADS

Saskaņā ar LESD 294. pantu un Kopīgo deklarāciju par koplēmuma procedūras praktiskajiem aspektiem ¹ Padome, Eiropas Parlaments un Komisija vairākkārt ir neoficiāli sazinājušies, lai vienotos par šo dosjē pirmajā lasījumā.

Šajā sakarā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas (ITRE) priekšsēdētājs *Cristian-Silviu BUȘOI* (PPE, RO) ITRE vārdā iesniedza kompromisa grozījumu (grozījums Nr. 2) minētajā regulas priekšlikumā, par kuru *Alin MITUȚA* (RE, RO) bija sagatavojis ziņojuma projektu. Par šo grozījumu bija panākta vienošanās minētajā neoficiālajā saziņā. Citi grozījumi netika iesniegti.

¹ OV C 145, 30.6.2007., 5. lpp.

II. BALSOJUMS

Plenārsēdes balsojumā 2024. gada 23. aprīlī tika pieņemts kompromisa grozījums (grozījums Nr. 2) minētajā regulas priekšlikumā. Komisijas priekšlikums, kas ir tādējādi grozīts, ir Parlamenta nostāja pirmajā lasījumā, kura ir ietverta šā dokumenta pielikumā izklāstītajā normatīvajā rezolūcijā 2.

Parlamenta nostāja atbilst tam, par ko iestādes iepriekš bija vienojušās. Tāpēc Padomei vajadzētu spēt apstiprināt Parlamenta nostāju.

Pēc tam leģislatīvo aktu pieņemtu tādā redakcijā, kas atbilst Parlamenta nostājai.

² Parlamenta nostājas versija normatīvajā rezolūcijā ir iezīmēta, norādot ar grozījumiem izdarītās izmaiņas Komisijas priekšlikumā. Papildinājumi Komisijas tekstā ir izcelti *treknā slīprakstā*. Ar simbolu "■" ir norādīti svītrojumi.

P9_TA(2024)0292

Gigabitisku elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas izmaksu samazināšanas pasākumi (Gigabitiskās infrastruktūras akts)

Eiropas Parlamenta 2024. gada 23. aprīļa normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par gigabitisku elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas izmaksu samazināšanas pasākumiem un Direktīvas 2014/61/ES atcelšanu (Gigabitiskās infrastruktūras akts) (COM(2023)0094 – C9-0028/2023 – 2023/0046(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2023)0094),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 114. pantu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0028/2023),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā pamatoto atzinumu, kuru saskaņā ar Protokolu Nr. 2 par subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanu iesniedzis Itālijas parlamenta Deputātu palāta un kurā norādīts, ka leģislatīvā akta projekts neatbilst subsidiaritātes principam,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2003. gada 12. jūlija atzinumu¹,
 - ņemot vērā provizorisko vienošanos, ko atbildīgā komiteja apstiprināja saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu, un Padomes pārstāvja 2024. gada 16. februāra vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,
 - ņemot vērā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas ziņojumu (A9-0275/2023),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
 2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;
 3. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

¹ OV C 349, 29.9.2023., 116. lpp.

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2024. gada 23. aprīlī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/... par gigabitisku elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas izmaksu samazināšanas pasākumiem, *Regulas (ES) 2015/2120 grozīšanu un Direktīvas 2014/61/ES atcelšanu (Gigabitiskās infrastruktūras akts)*

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ¹,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ²,

¹ OV C 349, 29.9.2023., 116. lpp.

² Eiropas Parlamenta 2024. gada 23. aprīļa nostāja.

tā kā:

- (1) Pēdējos desmit gados digitālā ekonomika ir ienesusi iekšējā tirgū radikālas pārmaiņas. Savienība iecerējusi digitālo ekonomiku, kas sniedz noturīgas ekonomiskas un sociālas priekšrocības, kuru pamatā ir teicama, **uzticama** un droša savienojamība visiem un visur Eiropā, **tostarp lauku, attālās un mazapdzīvotās teritorijās, kā arī transporta koridoros**. Augstas kvalitātes digitālā infrastruktūra, kuras pamatā ir ļoti augstas veiktspējas tīkli ("ĻAVT"), kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/1972³ 2. panta 2) punktā, ("ĻAVT") ir praktiski visu mūsdienīgas un novatoriskas ekonomikas nozaru balsts. Tā **var nodrošināt inovatīvus pakalpojumus, efektīvākas saimnieciskās darbības un viedu, ilgtspējīgu un digitālu sabiedrību, vienlaikus palīdzot sasniegt Savienības klimata mērķrādītājus**. Tai ir stratēģiska nozīme sociālajā un teritoriālajā kohēzijā, kā arī Savienības konkurētspējā, **noturībā, digitālajā suverenitātē** un digitālajā līderībā kopumā. **Digitalizācija būtiski ietekmē visu Savienības iedzīvotāju ikdienas sociālo, ekonomisko, politisko un kultūras dzīvi. Šajā ziņā ierobežota piekļuve un nepietiekama tīkla paplašināšana var padziļināt sociālo nevienlīdzību, tādējādi radot jaunu digitālo plaisu starp cilvēkiem, kuri spēj pilnībā izmantot efektīvu un drošu digitālo savienojamību, kas ļauj viņiem piekļūt plašam pakalpojumu klāstam, un cilvēkiem, kuri to nespēj. Šajā sakarā ĻAVT izvēšanai lauku, attālos un mazapdzīvotos reģionos, kā arī sociālajos mājokļos vajadzētu būt publisko investīciju projektu prioritātei, jo tas ir būtisks sociālās iekļaušanas aspekts**. Tāpēc fiziskām un juridiskām personām privātajā un publiskajā sektorā vajadzētu būt iespējai iekļauties digitālajā ekonomikā.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/1972 (2018. gada 11. decembris) par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi (OV L 321, 17.12.2018., 36. lpp.).

- (2) Covid-19 pandēmijas laikā vēl vairāk paātrinājās tehnoloģiju ātrā attīstība, strauji auga platjoslas datplūsma un arvien vairāk palielinājās pieprasījums pēc modernas un ļoti ātrdarbīgas savienojamības. Rezultātā ir sasniegta lielākā daļa Komisijas 2010. gada 19. maija paziņojumā “Digitālā programma Eiropai” izklāstīto mērķrādītāju, taču tie ir arī novecojuši. To mājsaimniecību īpatsvars, kurām ir piekļuve internetam ar ātrumu 30 Mb/s, ir palielinājies no 58,1 % 2013. gadā līdz 90 % 2022. gadā. Tikai 30 Mb/s pieejamība vairs neatbilst nākotnes prasībām un nesaskan ar Direktīvā (ES) 2018/1972 noteiktajiem jaunajiem mērķiem nodrošināt savienojamību un plašu **LAVT** pieejamību. Tāpēc Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā (ES) 2022/2481 ⁴ Savienība noteica atjauninātus mērķrādītājus 2030. gadam, kas labāk atbilst gaidāmajām nākotnes savienojamības vajadzībām, kad visām Eiropas mājsaimniecībām vajadzētu būt iekļautām gigabitiskā tīklā un visās apdzīvotās vietās vajadzētu būt **ātrdarbīgiem nākamās paaudzes bezvadu tīkliem ar veikspēju, kas ir vismaz līdzvērtīga 5G.**

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/2481 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido politikas programmu “Digitālās desmitgades ceļš” 2030. gadam (OV L 323, 19.12.2022., 4. lpp.).

- (3) Lai sasniegtu minētos mērķrādītājus, ir vajadzīga politika, kas paātrinātu **un vienkāršotu** ļoti augstas veiktspējas fiksēto un bezvadu tīklu ierīkošanu un samazinātu to izmaksas visā Savienībā, aptverot pareizu plānošanu, **ciešāku** koordināciju un **vienkāršotu un racionalizētu atļauju piešķiršanas procedūru izveidi nolūkā panākt** administratīvās slodzes **samazināšanu gan operatoriem, gan valsts pārvaldes iestādēm.**
- (4) **Savienojamības izvēšanai svarīgi ir integrēt kosmosa un zemes infrastruktūru, lai sagatavotos nākamajam digitālās infrastruktūras vilnim, kas ļaus Savienībai uzņemties vadošo lomu. Nesenais tehniskais progress ir ļāvis izveidot satelītsakaru konstelācijas un pakāpeniski piedāvāt ātrdarbīgus un salīdzinoši zema latentuma savienojamības pakalpojumus, lai nodrošinātu savienojamību un palielinātu kohēziju visā Savienībā, tostarp tās tālākajos reģionos un lauku, attālās un mazapdzīvotās teritorijās. Šajā sakarībā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2023/588 ⁵ paredzētie resursi un jo īpaši potenciālās komerciālās interneta piekļuves iespējas, ko nodrošina nākotnes satelītu konstelācija, varētu ņemt vērā ļoti augstas veiktspējas fiksēto un bezvadu tīklu plānošanā un ierīkošanā visā Savienībā un, ja iespējams, ar to jāveicina LĀVT izvēšana. Ir svarīgi uzsvērt, ka satelītsavienojamība aptver arī uz zemes bāzētus elementus, kuru ierīkošanu var sekmēt šī regula.**

⁵ **Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/588 (2023. gada 15. marts), ar ko izveido Savienības drošas savienojamības programmu 2023.–2027. gadam (OV L 79, 17.3.2023., 1. lpp.).**

- (5) ĻAVT izvēršanai visā Savienībā ir vajadzīgas ievērojamas investīcijas, un lielu daļu no tām veido inženiertehnisko darbu izmaksas. Dārgu inženiertehnisko darbu nepieciešamību samazinātu un platjoslas pakalpojumu izvēršanas efektivitāti vairotu fiziskās infrastruktūras kopīgošana.
- (6) Lielu daļu no izmaksām, kas saistītas ar **ĻAVT** ierīkošanu, var attiecināt uz izvēršanas procesa neefektivitāti, kas saistīta ar: a) esošās pasīvās infrastruktūras, piemēram, kabeļu kanalizācijas, cauruļvadu, kanalizācijas atveru, sadales skapju, balstu, mastu, antenu iekārtu, torņu un citu balsta konstrukciju izmantošanu; b) trūkumiem **tīkla operatoru vai publiskā sektora struktūru veikto** inženiertehnisko darbu koordinēšanā; c) apgrūtinotām **un laikietilpīgām** administratīvām atļauju piešķiršanas procedūrām; un d) trūkumiem tīklu ierīkošanā ēku iekšpusē, kas, īpaši laukos, rada augstus finansiālus šķēršļus.

- (7) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/61/ES ⁶, kas tika pieņemta, reaģējot uz vajadzību samazināt platjoslas ierīkošanas izmaksas, bija iekļauti pasākumi attiecībā uz infrastruktūras koplietošanu, inženiertehnisko darbu koordinēšanu un administratīvā sloga samazināšanu. Lai vēl vairāk atvieglotu *ĻAVT*, tostarp optiskās šķiedras un 5G tīklu, izvēršanu, Padome 2020. gada 9. jūnija secinājumos par Eiropas digitālās nākotnes veidošanu aicināja nākt klajā ar papildu pasākumu kopumu, lai atbalstītu pašreizējo un jauno tīklu ierīkošanas vajadzības, tostarp pārskatot Direktīvu 2014/61/ES.
- (8) Direktīvā 2014/61/ES noteiktie pasākumi palīdzēja ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu ierīkošanu padarīt lētāku. Tomēr minētie pasākumi būtu jāpastiprina un jāracionalizē, lai vēl vairāk samazinātu izmaksas un paātrinātu tīklu ierīkošanu.
- (9) Pasākumiem, kuru mērķis ir padarīt efektīvāku publiskās un privātās esošās infrastruktūras izmantošanu un samazināt izmaksas un šķēršļus jaunu inženiertehnisku darbu veikšanai, būtu būtiski jāpalīdz nodrošināt ātru un plašu *ĻAVT ierīkošanu, tostarp lauku, attālās vai mazapdzīvotās teritorijās, kā arī transporta koridoros*. Šiem pasākumiem būtu jāuztur efektīva konkurence, nekaitējot esošās infrastruktūras drošumam, drošībai un vienmērīgai darbībai *vai sabiedrības veselībai un videi. Būtu jāņem vērā atbilstīgas metodes un zinātniskie dati*.

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/61/ES (2014. gada 15. maijs) par pasākumiem ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu izvēršanas izmaksu samazināšanai (OV L 155, 23.5.2014., 1. lpp.).

- (10) Dažas dalībvalstis ir pieņēmušas pasākumus, lai samazinātu platjoslas ierīkošanas izmaksas, tostarp, pārsniedzot Direktīvas 2014/61/ES noteikumus. Tomēr šie pasākumi joprojām ir ļoti atšķirīgi dažādās dalībvalstīs un ir devuši atšķirīgus rezultātus visā Savienībā. Dažu šo pasākumu paplašināšana visā Savienībā un jaunu pastiprinātu pasākumu īstenošana varētu ievērojami veicināt labāku digitālā vienotā tirgus darbību. Turklāt atšķirības normatīvajās prasībās un nekonsekventa Savienības noteikumu īstenošana dažkārt kavē komunālo pakalpojumu uzņēmumu sadarbību. Atšķirības var arī radīt šķēršļus tādu jaunu operatoru ienākšanai tirgū, kuri nodrošina vai kuriem ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus vai ar tiem saistītās iekārtas, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/1972 2. panta 29. punktā, (“operatori”). Minētās atšķirības var arī liegt jaunas uzņēmējdarbības iespējas, kavējot iekšējā tirgus attīstību, kas ļautu izmantot un ierīkot fizisko infrastruktūru *LAVT* vajadzībām. Turklāt pasākumi, kas izziņoti valstu ceļvežos un īstenošanas ziņojumos, kurus dalībvalstis pieņēmušas saskaņā ar Komisijas Ieteikumu (ES) 2020/1307 ⁷, neaptver visas Direktīvas 2014/61/ES jomas un nerisina visus jautājumus konsekventi un pilnīgi. Tāda ir situācija, neraugoties uz to, cik svarīgi ir rīkoties visā izvēršanas procesā un dažādās nozarēs, lai panāktu saskanīgu un ievērojamu ietekmi. ***Dalībvalstis būtu jāmudina turpināt īstenot Ieteikumā (ES) 2020/1307 izklāstīto paraugpraksi, kas var atvieglot šīs regulas īstenošanu saskaņā ar minimālās saskaņošanas principu.***

⁷ Komisijas Ieteikums (ES) 2020/1307 (2020. gada 18. septembris) par kopīgu Savienības rīkkopu, kuras mērķis ir samazināt ļoti augstas veiktspējas tīklu izvēršanas izmaksas un nodrošināt savlaicīgu un investīcijām labvēlīgu piekļuvi 5G radiofrekvenču spektram nolūkā veicināt savienojamību, atbalstot ekonomikas atveseļošanu no Covid-19 krīzes Savienībā (OV L 305, 21.9.2020., 33. lpp.).

- (11) Šīs regulas mērķis ir stiprināt un saskaņot tiesības un pienākumus, kas piemērojami visā Savienībā, lai paātrinātu **ĻAVT izvēršanu un starpnozaru koordinēšanu, tostarp pamattīklus un ātrdarbīgos nākamās paaudzes bezvadu tīklus ar veikspēju, kas ir vismaz līdzvērtīga 5G**. Elektronisko sakaru tirgu pastāvīgās sadrumstalotības dēļ ■ uzņēmumi, kas nodrošina vai kuriem ir atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, nespēj sasniegt apjomradītus ietaupījumus. **Tam, ka Savienībā trūkst augstas kvalitātes savienojamības**, var būt spēcīga pakārtota ietekme uz pārrobežu tirdzniecību un pakalpojumu sniegšanu, jo daudzus pakalpojumus var sniegt tikai tad, ja visā Savienībā ir izveidots pietiekami veikspējīgs tīkls. Nodrošinot uzlabotus vienlīdzīgus konkurences apstākļus, šī regula neliedz dalībvalstīm ieviest vai paturēt spēkā Savienības tiesību aktiem atbilstošus valsts **noteikumus**, kas veicina kopīgu esošās fiziskās infrastruktūras izmantošanu vai ļauj efektīvāk **un ātrāk** ierīkot jaunu fizisko infrastruktūru, papildinot **vai pārsniedzot** šajā regulā noteiktās tiesības un pienākumus **un paredzot risinājumus tās mērķu sasniegšanai**. Piemēram, dalībvalstis varētu **pieņemt šādus stingrākus vai detalizētākus noteikumus, lai saīsinātu termiņus izvietojumam nepieciešamo atļauju piešķiršanai vai atteikšanai, ieviestu papildu atbrīvojumus attiecībā uz atļauju piešķiršanu**, attiecinātu noteikumus par inženiertehnisko darbu koordinēšanu arī uz privāti finansētiem projektiem vai lai, **pieprasot** plašākas elektroniska formāta informācijas sniegšanu par fizisko infrastruktūru vai plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem vienotajā informācijas punktā, **paplašinātu noteikumus par piekļuvi esošajai fiziskajai infrastruktūrai, attiecinot tos arī uz privātīpašumā esošām ēkām, kā arī ieviestu turpmākus pasākumus atļauju piešķiršanas procedūru paātrināšanai**, ar noteikumu, ka tie nepārkāpj Savienības tiesību aktus, tostarp šīs regulas noteikumus.

- (12) Lai nodrošinātu juridisko noteiktību, tostarp attiecībā uz īpašiem regulatīviem pasākumiem, kas noteikti saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/1972 **II daļas** II sadaļas II–IV nodaļu, **Komisijas** Direktīvu 2002/77/EK ⁸ **un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2022/2555** ⁹, **minēto** direktīvu noteikumiem būtu jāprevalē pār šo regulu. **Šī regula neskar valsts regulatīvo iestāžu iespēju saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/1972 saglabāt vai ieviest pasākumus, kas neietilpst šīs regulas darbības jomā, piemēram, pienākumus attiecībā uz piekļuvi ēkas iekšējai instalācijai.**

⁸ Komisijas Direktīva 2002/77/EK (2002. gada 16. septembris) par konkurenci elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu tirgū (OV L 249, 17.9.2002., 21. lpp.).

⁹ **Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2555 (2022. gada 14. decembris), ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augstu kiberdrošības līmeni visā Savienībā un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 910/2014 un Direktīvu (ES) 2018/1972 un atceļ Direktīvu (ES) 2016/1148 (TID 2 direktīva) (OV L 333, 27.12.2022., 80. lpp.).**

- (13) Operatoriem, jo īpaši jaunpienācējiem, var būt daudz lietderīgāk atkalizmantot esošo fizisko infrastruktūru, tostarp citu komunālo pakalpojumu infrastruktūru, lai izvērstu **ĻAVT** vai ar tiem saistītās iekārtas. Tas īpaši attiecas uz teritorijām, kur nav pieejams piemērots elektronisko sakaru tīkls vai kur jaunas fiziskās infrastruktūras izveide nebūtu ekonomiski izdevīga. Turklāt sinerģija starp nozarēm var būtiski samazināt vajadzību pēc inženiertehniskajiem darbiem, kas attiecas uz ĻAVT ierīkošanu. Šāda atkalizmantošana var arī samazināt ar šiem darbiem saistītās sociālās un vides izmaksas, piemēram, piesārņojumu, troksni un satiksmes sastrēgumus. Tāpēc šai regulai būtu jāattiecas ne tikai uz operatoriem, bet arī uz īpašniekiem vai tiesību turētājiem, kuriem ir tiesības izmantot plašu un visuresošu fizisko infrastruktūru, kas ir piemērota, lai izmitinātu elektronisko sakaru tīklu elementus, piemēram, fiziskus tīklus elektroenerģijas, gāzes, ūdensapgādes, notekūdeņu un kanalizācijas sistēmas, kā arī apkures un transporta pakalpojumu nodrošināšanai. Tiesību turētāju gadījumā tas nemaina trešo personu īpašumtiesības **vai neierobežo šādu tiesību īstenošanu. Attiecīgā gadījumā minētajā nolūkā būtu jāņem vērā arī īrnieku tiesības.**

- (14) Lai uzlabotu **LAVT** ierīkošanu iekšējā tirgū, šajā regulā būtu jāparedz tiesības uzņēmumiem, kuri nodrošina publiskos elektronisko sakaru tīklus vai ar tiem saistītas iekārtas (tostarp publiskas dabas uzņēmumiem), piekļūt fiziskajai infrastruktūrai neatkarīgi no tās atrašanās vietas saskaņā ar taisnīgiem un samērīgiem noteikumiem, kas atbilst parastai īpašumtiesību izmantošanai. Pienākumam dot piekļuvi fiziskai infrastruktūrai nebūtu jāskar tiesības, kas ir īpašniekiem, uz kuru zemes vai kuru ēkās atrodas attiecīgā infrastruktūra.

- (15) Jo īpaši, ņemot vērā to, ka strauji attīstās **uzņēmumi**, kuri **galvenokārt nodrošina saistītās iekārtas**, piemēram, “torņu uzņēmumi”, un ka arvien vairāk pieaug to nozīme piekļuvē fiziskai infrastruktūrai, kas piemērota bezvadu elektronisko sakaru tīklu elementu, piemēram, 5G, uzstādīšanai, jēdziena “tīkla operators” definīcija būtu jāpaplašina, iekļaujot tajā ne tikai uzņēmumus, kuri nodrošina vai kuriem ir atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, un cita veida tīklu operatorus, piemēram, transporta, gāzes vai elektroenerģijas tīklu operatorus, bet arī uzņēmumus, kuri nodrošina saistītās iekārtas un uz kuriem tādējādi būtu jāattiecas visiem šajā regulā noteiktajiem pienākumiem un priekšrocībām, izņemot noteikumus par ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru un piekļuvi. ***Lai nodrošinātu pakalpojumu nepārtrauktību un paredzamību attiecībā uz plānoto saistīto iekārtu ierīkošanai, juridiskām personām, kas galvenokārt darbojas kā zemes nomnieki vai zemes tiesību – izņemot īpašumtiesības – īpašnieki teritorijās, kurās plānots uzstādīt vai ir uzstādītas iekārtas, lai ierīkotu LĀVT elementus, vai kas zemes īpašnieku un operatoru vārdā pārvalda nomas līgumus, būtu godprātīgi jāvienojas par piekļuvi zemes teritorijai un jāinformē valsts regulatīvās iestādes par saviem nolīgumiem, tostarp par sarunās panākto cenu, kurai attiecīgā gadījumā būtu jāatspoguļo tirgus situācija. Lai atvieglotu šādas sarunas, dalībvalstis varētu sniegt norādījumus, jo īpaši attiecībā uz cenu par piekļuvi zemes teritorijai.***

- (16) ***Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai šajā regulā noteiktos pienākumus attiecināt arī uz struktūrām, kuras neietilpst tās darbības jomā, piemēram, organizatoriskām vienībām, kam pēc likuma nav tiesībsubjektības, bet piemīt rīcības spēja un kas var pilnībā piedalīties saimnieciskos darījumos, vai uzņēmumiem, kuriem ir publisku struktūru piešķirta koncesija.***
- (17) Ņemot vērā to zemo diferenciācijas pakāpi, tīkla fiziskajās iekārtās bieži var vienlaikus izmitināt plašu elektronisko sakaru tīkla elementu klāstu, neietekmējot galveno sniegto pakalpojumu, ar minimālām pielāgošanas izmaksām. Šo elementu starpā ir tādi, kas spēj nodrošināt platjoslas piekļuves pakalpojumus ar ātrumu vismaz 100 Mb/s saskaņā ar tehnoloģiskās neitralitātes principu. Tāpēc fizisko infrastruktūru, kas paredzēta tikai citu tīkla elementu izmitināšanai, nekļūstot par aktīvu tīkla elementu, ■ būtībā var izmantot, lai izvietotu elektronisko sakaru kabeļus, iekārtas vai jebkuru citu elektronisko sakaru tīkla elementu neatkarīgi no infrastruktūras pašreizējā lietojuma vai īpašumtiesībām, drošības apsvērumiem vai infrastruktūras īpašnieka nākotnes uzņēmējdarbības interesēm. Publisko elektronisko sakaru tīklu fizisko infrastruktūru būtībā var izmantot arī citu tīklu elementu izvietošanai. Tāpēc attiecīgos gadījumos publisko elektronisko sakaru tīkla operatoriem vajadzētu būt iespējai nodrošināt piekļuvi saviem tīkliem, lai būtu iespējams ierīkot citus tīklus. ***Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai precizēt oficiālas administratīvās prasības minētajiem piekļuves pieprasījumiem, piemēram, šādu pieprasījumu vai līguma projekta, vai ĻAVT uzstādīšanas projekta formai.*** Neskarot īpašas vispārējās intereses, kas saistītas ar galvenā pakalpojuma sniegšanu, vienlaikus būtu jāveicina sinerģija starp tīkla operatoriem, lai palīdzētu sasniegt Lēmumā (ES) 2022/2481 noteiktos digitālos mērķrādītājus.

- (18) Ja nav pamatota izņēmuma, fiziskās infrastruktūras elementos, kuri pieder publiskā sektora struktūrām vai kurus tās kontrolē, pat ja tie nav tīkla daļa, ***tostarp gadījumos, kad elementus vada jebkura struktūra, kurai uzticēts veikt uzdevumus minēto publiskā sektora struktūru vārdā***, var izmitināt arī elektronisko sakaru tīkla elementus, un ***šādos gadījumos*** tie būtu jādara pieejami, lai atvieglotu ***ĻAVT***, it īpaši bezvadu tīklu, elementu uzstādīšanu. Fiziskās infrastruktūras elementu piemēri ir ēkas, ***tostarp to jumti un to fasādes daļas***, ieejas ēkās un jebkurš cits aktīvs, ieskaitot ielu aprīkojumu, piemēram, apgaismes stabi, ceļazīmes, luksofori, sludinājumu dēļi un ***ceļu lietošanas maksas iekasēšanas staciju konstrukcijas***, kā arī autobusu un tramvaju pieturas, metro ***un dzelzceļa*** stacijas un ***tuneļi***. Dalībvalstīm ***sadarbībā ar reģionālajām un vietējām iestādēm*** ir jāapzina konkrētas ***fiziskās infrastruktūras kategorijas***, kuras to teritorijā pieder publiskā sektora struktūrām vai kuras tās kontrolē, un kurām nevar piemērot pienākumu nodrošināt piekļuvi, piemēram, arhitektoniskas, vēsturiskas, reliģiskas ***vai vides vērtības, valsts drošības vai ceļu satiksmes drošības*** apsvērumu dēļ. ***Lai nodrošinātu sabiedrības atbalstu un ilgtspējīgu ierīkošanu, ĻAVT elementiem vajadzētu būt ar minimālu vizuālo ietekmi.***

- (19) *No vienas puses, veselās teritorijās, jo īpaši lauku reģionos, varētu palikt bez savienojamības tāpēc, ka publiskā sektora infrastruktūra neļauj uzstādīt ĻAVT elementus vai nav piemērota to uzstādīšanai. No otras puses, ir komerciālas ēkas, kas ir vienīgā alternatīva šādu elementu izmitināšanai. Lai nodrošinātu savienojamību attālās un mazapdzīvotās teritorijās un novērstu digitālā pārklājuma atšķirības starp lauku un pilsētu teritorijām, vienlaikus līdz minimumam samazinot iekļaušanos privātpašumā, gadījumos, kad attiecīgajā teritorijā nav alternatīvas ĻAVT izveidei, dalībvalstis varētu paredzēt, ka, ja ir izpildīti daži īpaši nosacījumi, lauku vai attālās teritorijās esošu privātu komercēku īpašniekiem būtu jāpiešķir operatoriem piekļuve šādām ēkām ar taisnīgiem un saprātīgiem noteikumiem un par cenām, kas atspoguļo tirgus situāciju. Minētais pienākums tiktu piemērots tikai tad, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi: attiecīgajā teritorijā nav tāda paša veida fiksēta vai mobila ĻAVT, kādu piekļuves prasītājs plāno ierīkot, un saskaņā ar pieprasījuma iesniegšanas dienā pieejamo informāciju, kas apkopota ar vienotā informācijas punkta starpniecību, nav nekāda iepriekšēja plāna to ierīkot; nav pieejama esošā fiziskā infrastruktūra, kas pieder tīkla operatoriem vai publiskā sektora struktūrām vai ko tie kontrolē, un kura būtu tehniski piemērota ĻAVT elementu izmitināšanai attiecīgajā teritorijā.*

- (20) Šai regulai nebūtu jāskar īpašie aizsardzības pasākumi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu **valsts drošību**, drošumu un sabiedrības veselību, tīklu drošību un integritāti, it īpaši valsts tiesību aktos noteiktās kritiskās infrastruktūras tīklu drošību un integritāti, un panāktu, lai jo īpaši tīklos, kurus izmanto dzeramā ūdens nodrošināšanai, netiktu ietekmēti galvenie tīkla operatora **vai publiskā sektora struktūras** sniegtie pakalpojumi. Taču vispārīgi valsts tiesību aktu noteikumi, ar ko liedz tīkla operatoriem risināt sarunas par tādu uzņēmumu piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai, kuri nodrošina vai kuriem ir atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus vai ar tiem saistītas iekārtas, varētu kavēt tirgus izveidi attiecībā uz piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai. Tāpēc šādi vispārīgi noteikumi būtu jāatceļ. Tajā pašā laikā šajā regulā noteiktajiem pasākumiem nevajadzētu liegt dalībvalstīm iespēju saskaņā ar piemērojamiem Savienības tiesību aktiem stimulēt komunālo pakalpojumu sniedzējus piešķirt piekļuvi infrastruktūrai, izslēdzot ieņēmumus, kas gūti saistībā ar piekļuvi to fiziskajai infrastruktūrai, no to tarifu aprēķina, kuri galalietotājiem noteikti par pakalpojumu sniedzēju galveno darbību vai darbībām.

- (21) Lai nodrošinātu juridisko noteiktību un izvairītos no nesamērīga sloga tīkla operatoriem, vienlaikus piemērojot divus atšķirīgus piekļuves režīmus vienai un tai pašai fiziskajai infrastruktūrai, fiziskajai infrastruktūrai, uz kuru attiecas valsts regulatīvo iestāžu noteikti pienākumi nodrošināt piekļuvi, ievērojot Direktīvu (ES) 2018/1972, vai pienākumi nodrošināt piekļuvi, kas izriet no Savienības valsts atbalsta noteikumu piemērošanas, nebūtu jāpiemēro šajā regulā noteiktie pienākumi nodrošināt piekļuvi, kamēr šādi pienākumi nodrošināt piekļuvi ir spēkā. Tomēr šī regula būtu jāpiemēro, kad valsts regulatīvā iestāde saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/1972 ir noteikusi pienākumu nodrošināt piekļuvi, kas ierobežo attiecīgās fiziskās infrastruktūras izmantošanu. Piemēram, tas varētu notikt, ja operators, kas plāno savienot bāzes stacijas, lai piekļūtu vairumtirdzniecībai atvēlētajai jaudai, pieprasa piekļuvi pastāvošajai fiziskajai infrastruktūrai, kurai tirgū ir noteikti pienākumi nodrošināt piekļuvi Komisijas Ieteikuma (ES) 2020/2245 ¹⁰ nozīmē.

¹⁰ Komisijas Ieteikums (ES) 2020/2245 (2020. gada 18. decembris) par konkrētajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams *ex ante* regulējums saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/1972 par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi, 18.12.2020., C(2020) 8750, OV L 439, 29.12.2020., 23. lpp.

- (22) Lai nodrošinātu proporcionalitāti un saglabātu stimulus investēt, tīkla operatoram vai publiskā sektora struktūrai vajadzētu būt tiesībām objektīvu un pamatotu iemeslu dēļ atteikt piekļuvi konkrētai fiziskai infrastruktūrai. Konkrētāk, fiziskā infrastruktūra, kurai pieprasīta piekļuve, varētu būt tehniski nepiemērota īpašu apstākļu dēļ vai tādēļ, ka trūkst tobrīd pieejamas vietas vai ir pietiekami pamatotas tīkla operatora nākotnes vajadzības pēc vietas, piemēram, publiski pieejamos investīciju plānos. Lai ■ izvairītos no iespējamiem konkurences izkropļojumiem vai iespējams ļaunprātīgas piekļuves atteikuma nosacījumu izmantošanas, katrs šāds atteikums būtu pienācīgi jāpamato un jābalsta uz objektīviem un sīki izklāstītiem iemesliem. Piemēram, šādi iemesli netiks uzskatīti par objektīviem, ja uzņēmums, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, ir ierīkojis fizisko infrastruktūru, pateicoties inženiertehnisko darbu koordinēšanai ar tīkla operatoru, kas nav elektronisko sakaru tīkla operators, un atsakās piešķirt piekļuvi, pamatojoties uz iespējamu **LAVT** elementu izmitināšanai pieejamās vietas trūkumu, kas izriet no tā kontrolē esošā uzņēmuma lēmumiem. Šādā gadījumā konkurences izkropļojumi var rasties, ja teritorijā, **uz ko potenciāli** attiecas piekļuves pieprasījums, nav cita LĀVT. Tāpat īpašos apstākļos infrastruktūras koplietošana varētu **apdraudēt** drošību vai sabiedrības veselību, tīklu, tostarp kritiskās infrastruktūras tīklu, integritāti un drošību vai apdraudēt tādu pakalpojumu sniegšanu, kurus galvenokārt sniedz, izmantojot to pašu infrastruktūru.

Turklāt, ja tīkla operators jau vairumtirdzniecībai ***nodrošina pasīvu*** fizisko piekļuvi elektronisko sakaru tīkliem, kas atbilst piekļuves prasītāja vajadzībām, piemēram, tumšo optisko šķiedru vai optiskās šķiedras atsaistīšanu, piekļuve pamatā esošajai fiziskajai infrastruktūrai varētu radīt negatīvu ekonomisko ietekmi uz tā uzņēmējdarbības modeli, it īpaši tāda operatoru uzņēmējdarbības modeli, kas darbojas tikai vairumtirdzniecības tirgos, un uz ***tā*** stimuliem veikt investīcijas, ***tādējādi radot šķēršļus ātrai ĻAVT izvēršanai lauku un attālās teritorijās. Šī regula neliedz dalībvalstīm ierobežot piekļuves atteikuma nosacījumus, pamatojoties uz to, ka pastāv alternatīvs tumšās optiskās šķiedras vai optiskās šķiedras atsaistīšanas piedāvājums, ja šādi produkti attiecīgajā tirgū nebūtu dzīvotspējīgs alternatīvs risinājums pasīvai vairumtirdzniecības fiziskai piekļuvei elektronisko sakaru tīkliem. Būtu jāizvairās no neefektīvas ĻAVT elementu dublēšanās, kas apdraud sākotnējās investīcijas un investīciju plānus, jo īpaši lauku teritorijās, kur vairāk nekā viens ĻAVT varētu nebūt ekonomiski dzīvotspējīgs, neskarot Direktīvu 2002/77/EK, ar noteikumu, ka šāda lēmuma rezultāts joprojām atbilst vienlīdzīgas attieksmes principam.*** Novērtējot šādu alternatīvu vairumtirdzniecības fiziskās piekļuves risinājumu noteikumu taisnīgumu un pamatotību, cita starpā būtu jāņem vērā tā uzņēmuma pamatā esošais uzņēmējdarbības modelis, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus, piešķirot piekļuvi, tas, vai ir jāizvairās no tā, ka nostiprinās būtiska kādas puses ietekme tirgū. ja tāda ir, ***un tas, vai piekļuves nodrošinātājs saista vai apvieno piekļuvi ar pakalpojumiem, kas nav absolūti nepieciešami.***

- (23) *Lai saglabātu investīciju stimulus un izvairītos no negatīvas un neparedzētas ekonomiskās ietekmes uz tā operatora uzņēmējdarbības modeli, kurš ir pirmais tirgus dalībnieks, kas ierīko tīklus optiskās šķiedras kabeļu nodrošināšanai līdz telpām, jo īpaši lauku teritorijās, dalībvalstīs, kurās saskaņā ar Savienības tiesību aktiem valsts tiesību aktos jau tiek piemērots līdzīgs atteikuma pamatojums, varētu paredzēt, ka tad, ja uzņēmums, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, prasa piekļuvi vienīgajam optiskās šķiedras tīklam, kas atrodas tā mērķa pārklājuma zonā, piekļuves nodrošinātājs varētu atteikt piekļuvi savai fiziskajai infrastruktūrai, ja tas ar taisnīgiem un saprātīgiem noteikumiem nodrošina aktīvai vairumtirdzniecības piekļuvei dzīvotspējīgus alternatīvus risinājumus, kas ir piemēroti ĻAVT nodrošināšanai. Šādai aktīvai vairumtirdzniecības piekļuvei būtu jānodrošina, ka operatoram, kas iesniedz pieprasījumu, ir pieejams ĻAVT un ir iespēja sniegt pakalpojumus ar tādu ĻAVT raksturīgo kvalitāti un īpašībām, kas kvalitātes vai pakalpojumu īpašību ziņā ir salīdzināmi ar pasīvo piekļuvi, – piemēram, tumšo optisko šķiedru vai optiskās šķiedras atsaistīšanu. Turklāt minētie dzīvotspējīgie alternatīvie aktīvās vairumtirdzniecības piekļuves risinājumi būtu jānodrošina nediskriminējošā un atklātā veidā. Šajā nolūkā operatoram, kurš nodrošina piekļuvi citiem operatoriem, būtu jāpiemēro līdzvērtīgi nosacījumi līdzvērtīgos apstākļos, un būtu jāsniedz pakalpojumi un informācija citiem operatoriem ar tādiem pašiem nosacījumiem un tādā pašā kvalitātē, kādu tas nodrošina saviem vai savu meitasuzņēmumu vai partneru pakalpojumiem, lai garantētu vienlīdzīgu attieksmi, piedāvājot vienlīdzīgas iespējas visiem operatoriem, tostarp operatoram, kas sniedz pakalpojumus.*

- (24) Lai veicinātu esošās fiziskās infrastruktūras atkalizmantošanu, ja operatori pieprasa piekļuvi noteiktā teritorijā, tīkla operatoriem un publiskā sektora struktūrām, kurām pieder fiziskā infrastruktūra vai kuras to kontrolē, būtu jāizsaka piedāvājums par savu iekārtu koplietošanu saskaņā ar taisnīgiem un saprātīgiem noteikumiem, tostarp cenu, ja vien piekļuve nav atteikta objektīvu un pamatotu iemeslu dēļ. Būtu arī jāliek publiskā sektora struktūrām piekļuvi piedāvāt ar nediskriminējošiem noteikumiem. Atkarībā no apstākļiem vairāki faktori var ietekmēt nosacījumus, ar kādiem šāda piekļuve tiek piešķirta. Šādi faktori sevī ietver: ■ a) profilaktiskus aizsardzības pasākumus, kuri jāpieņem, lai ierobežotu negatīvu ietekmi uz tīkla drošumu, drošību un integritāti; b) īpašu atbildības regulējumu kaitējuma gadījumā; c) infrastruktūras izbūvei piešķirtu publisko subsīdiu izmantošanu, ieskaitot specifiskus noteikumus, kas saistīti ar subsīdijām vai atbilstīgi Savienības tiesību aktiem noteikti valstu tiesību aktos; d) spēju nodrošināt vai sniegt infrastruktūras jaudu, lai izpildītu sabiedrisko pakalpojumu saistības; un e) ierobežojumus, kas izriet no valsts noteikumiem, kuru mērķis ir aizsargāt vidi, ***tostarp, līdz minimumam samazinot vizuālo ietekmi uz infrastruktūru, lai nodrošinātu sabiedrības atbalstu***, aizsargāt sabiedrības veselību un sabiedrisko drošību vai sasniegt pilsētu un lauku plānošanas mērķus.

- (25) Investīcijām publisko elektronisko sakaru tīklu vai ar tiem saistīto iekārtu fiziskajā infrastruktūrā būtu tieši jāveicina Lēmumā (ES) 2022/2481 noteikto mērķu sasniegšana, un tajās nevajadzētu pieļaut oportūnistisku *rīcību*. *Tā kā pienākumi nodrošināt piekļuvi ir noteikti tīkla operatoriem, tostarp operatoriem un komunālo pakalpojumu uzņēmumiem un publiskā sektora struktūrām, attiecībā uz taisnīgu un samērīgu cenu noteikšanas un pārmerīgu cenu novēršanas kritērijiem būtu jāņem vērā to atšķirīgā situācija un uzņēmējdarbības modeļi. Piemēram, visiem piekļuves nodrošinātājiem vajadzētu būt taisnīgai iespējai atgūt izmaksas, kas tiem rodas, lai nodrošinātu piekļuvi savai fiziskajai infrastruktūrai, kā arī jebkādas papildu uzturēšanas un pielāgošanas izmaksas, kas rodas, nodrošinot piekļuvi šādai infrastruktūrai. Konkrētāk, attiecībā uz visiem pienākumiem nodrošināt piekļuvi esošajai fiziskajai infrastruktūrai vai koordinēt inženiertehniskos darbus, kas noteikti operatoriem, tostarp uzņēmumiem, kuri nodrošina vai kam atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus un pakalpojumus vai tikai ar tiem saistītās iekārtas, būtu rūpīgi jāņem vērā vairāki faktori, piemēram, ■ minēto investīciju ekonomiskā dzīvotspēja, pamatojoties uz to riska profilu, kā arī nepieciešamība saņemt taisnīgu atdevi no minētajām investīcijām un nepieciešamība pēc investīciju atdeves grafika.*

Visbeidzot, nosakot piekļuves cenas, būtu jānodrošina, lai, ņemot vērā attiecīgos Komisijas norādījumus, tiktu pienācīgi apsvērts atšķirīgais to operatoru uzņēmējdarbības modelis, kuri galvenokārt nodrošina saistītās iekārtas un piedāvā fizisku piekļuvi vairāk nekā vienam publisko elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājam. Saistībā ar cenu un noteikumu noteikšanu, ko veic tīkla operatori un publiskā sektora struktūras, kurām pieder fiziskā infrastruktūra vai kuras to kontrolē, dažus spēkā esošos līgumus un komerciālos noteikumus, par kuriem vienojušies piekļuves prasītāji un piekļuves nodrošinātāji, varētu kā salīdzinošās novērtēšanas faktoru izmantot vai nu piekļuves nodrošinātāji, vai strīdu izšķiršanas iestādes, lai noteiktu, vai cenas un noteikumi ir taisnīgi un saprātīgi, jo tie atspoguļo tirgus cenas un nosacījumus līguma noslēgšanas brīdī. Tam nebūtu jāskar to strīdu izšķiršanas iestāžu novērtējums, kuras cita starpā var ņemt vērā to, ka pušu iesniegtie līgumi neatbilst šajā regulā noteiktajiem cenu noteikšanas kritērijiem.

- (26) Publiskā sektora struktūrām, kurām pieder fiziskā infrastruktūra vai kuras to kontrolē, var trūkt pietiekamu resursu, pieredzes vai nepieciešamo tehnisko zināšanu, lai iesaistītos sarunās ar operatoriem par piekļuvi. Lai atvieglotu piekļuvi minēto publiskā sektora struktūru fiziskajai infrastruktūrai, varētu izraudzīties struktūru, kas koordinētu piekļuves pieprasījumus, sniegtu juridiskas un tehniskas konsultācijas piekļuves noteikumu apspriešanā un ar vienotā informācijas punkta starpniecību darītu pieejamu attiecīgo informāciju par šādu fizisko infrastruktūru. Koordinējošā iestāde varētu arī palīdzēt publiskā sektora struktūrām sagatavot līgumu paraugus un uzraudzīt piekļuves pieprasījumu izskatīšanas iznākumu un ilgumu. Šī struktūra varētu arī palīdzēt strīdos par piekļuvi fiziskai infrastruktūrai, kas pieder publiskā sektora struktūrām vai ir to kontrolē.
- (27) Lai nodrošinātu dalībvalstu pieeju konsekvenci, ***vienlaikus ņemot vērā atšķirīgās situācijas dalībvalstīs***, Komisija ciešā sadarbībā ar Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādi (*BEREC*) varētu sniegt norādījumus par to noteikumu piemērošanu, kuri attiecas uz piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai, tostarp – bet ne tikai – taisnīgu un saprātīgu nosacījumu piemērošanu. Sagatavojot norādījumus, būtu pienācīgi jāņem vērā ieinteresēto personu, ***valsts iestāžu*** un valsts strīdu izšķiršanas iestāžu viedokļi, ***lai pēc iespējas nodrošinātu, ka šādi norādījumi netraucē iedibinātajiem principiem, ir saskaņā ar valsts strīdu izšķiršanas iestāžu procesuālajiem noteikumiem un nekaitē ĻAVT ierīkošanai nākotnē. Norādījumos varētu ņemt vērā tīkla operatoru iezīmes un to uzņēmējdarbības modeli.***

- (28) Operatoriem vajadzētu ***pēc pieprasījuma*** būt pieejamai minimālai informācijai par fizisko infrastruktūru un plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem ierīkošanas teritorijā. Tas ļaus tiem efektīvi plānot ***LAVT*** ierīkošanu un nodrošināt, lai visefektīvākajā veidā tiktu izmantota fiziskā infrastruktūra, kas ir piemērota šādu tīklu ierīkošanai, un plānotie inženiertehniskie darbi. Šāda minimālā informācija ir priekšnoteikums, lai varētu novērtēt esošās fiziskās infrastruktūras izmantošanas iespējas vai plānoto inženiertehnisko darbu koordinēšanu konkrētā teritorijā, kā arī lai samazinātu kaitējumu jebkurai esošai fiziskajai infrastruktūrai. Ņemot vērā iesaistīto ieinteresēto personu skaitu, kas ***attiecīgā gadījumā*** attiecas uz publiski un privāti finansētiem inženiertehniskajiem darbiem, kā arī uz esošo vai plānoto fizisko infrastruktūru, un lai atvieglotu piekļuvi minētajai informācijai pāri nozarēm un robežām, tīkla operatoriem un publiskā sektora struktūrām, uz ko attiecas pienākums nodrošināt pārredzamību, būtu ***noteiktajā termiņā nekavējoties jādara pieejams šāda atjaunināta*** minimālā informācija ar vienotā informācijas punkta starpniecību. Tas vienkāršos pieprasījumu piekļūt šādai informācijai pārvaldību un ļaus paust interesi par piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai vai inženiertehnisko darbu koordinēšanu operatoriem, kam laiks ir ļoti svarīgs. Minimālā informācija par plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem būtu ***jādara pieejama*** ar vienotā informācijas punkta starpniecību, tiklīdz informācija ir pieejama attiecīgajam tīkla operatoram, un jebkurā gadījumā, ja ir vajadzīgas atļaujas, ne vēlāk kā ***divus*** mēnešus pirms atļaujas pieteikuma pirmās iesniegšanas kompetentajām iestādēm. ***Tīkla operatori un publiskā sektora struktūras, uz kuriem attiecas pārredzamības pienākumi, varētu proaktīvi un brīvprātīgi paplašināt pieejamo minimālo informāciju, iekļaujot papildu raksturlielumus, piemēram, informāciju par esošo fizisko infrastruktūru, informāciju par fiziskās infrastruktūras izmantošanas līmeni, ja tāda ir pieejama, vai indikatīvu informāciju par tumšās optiskās šķiedras pieejamību.***

- (29) Minimālā informācija būtu nekavējoties jādara pieejama ar vienotā informācijas punkta starpniecību, ievērojot samērīgus, nediskriminējošus un pārredzamus noteikumus, lai operatori varētu iesniegt informācijas pieprasījumus. Vienotais informācijas punkts **varētu** sastāvēt no elektroniska informācijas repozitorija, kur var piekļūt informācijai **vai darīt to pieejamu** un kur var iesniegt pieprasījumus tiešsaistē, izmantojot digitālos rīkus, piemēram, tīmekļlapas, digitālas lietotnes un digitālas platformas. Pieejamā informācija var būt ierobežota, lai nodrošinātu tīklu, jo īpaši kritiskās infrastruktūras tīklu drošību un integritāti, valsts drošību vai aizsargātu leģitīmus ekspluatācijas noslēpumus un komercnoslēpumus. Vienotajam informācijas punktam nav jāizmitina informācija, ar noteikumu, ka **tas nodrošina starpsavienojumus** ar citiem digitālajiem rīkiem, piemēram, tīmekļa portāliem, digitālajām platformām, **datubāzēm** vai digitālajām lietotnēm, kurās informācija tiek glabāta. **Attiecīgi var paredzēt dažādus vienotā informācijas punkta modeļus**. Vienotais informācijas punkts var nodrošināt papildu funkcijas, piemēram, piekļuvi papildu informācijai vai atbalstu procesam, kurā pieprasa piekļuvi esošajai fiziskajai infrastruktūrai vai pieprasa inženiertehnisko darbu koordinēšanu.

- (30) Turklāt, ja pieprasījums ir pamatots, it īpaši, ja tas vajadzīgs, lai koplietotu esošo fizisko infrastruktūru vai koordinētu inženiertehniskos darbus, būtu jādod iespēja operatoriem veikt vietas apsekojumus un pieprasīt informāciju par plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem saskaņā ar pārredzamiem, samērīgiem un nediskriminējošiem nosacījumiem un neskarot aizsardzības pasākumus, kas pieņemti, lai nodrošinātu tīkla drošību un integritāti, kā arī aizsargātu konfidencialitāti, ekspluatācijas noslēpumu un komercnoslēpumu.
- (31) Būtu jāmudina lielāku pārredzamību pār plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem nodrošināt ar vienoto informācijas punktu starpniecību. To varētu panākt, ■ novirzot operatorus uz šādu informāciju, ja tāda ir pieejama. Pārredzamību **varētu** arī nodrošināt, nosakot, ka atļauju piešķiršanas pieteikumi ir atkarīgi no tā, vai ar vienotā informācijas punkta starpniecību **vispirms ir darīta pieejama** informācija par plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem.

- (32) Dalībvalstu rīcības brīvībai piešķirt vienoto informācijas punktu funkcijas vairāk nekā vienai kompetentajai struktūrai nebūtu jāietekmē to spēja efektīvi pildīt šīs funkcijas. Ja dalībvalstī ir izveidots vairāk nekā viens vienots informācijas punkts, vienotajam valsts digitālās ievades punktam, kas sastāv no kopējas lietotāja saskarnes, būtu ar elektroniskiem līdzekļiem jānodrošina netraucēta piekļuve visiem vienotajiem informācijas punktiem. Vienotajam informācijas punktam vajadzētu būt pilnībā digitalizētam, un tam būtu jānodrošina viegla piekļuve attiecīgajiem digitālajiem rīkiem. Tas ļautu tīkla operatoriem un publiskā sektora struktūrām izmantot savas tiesības un izpildīt šajā regulā noteiktos pienākumus, pie kuriem pieder ātra piekļuve minimālajai informācijai par esošo fizisko infrastruktūru un plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem, elektroniskām atļauju un piekļuves tiesību piešķiršanas administratīvajām procedūrām, kā arī informācijai par piemērojamiem nosacījumiem un procedūrām. Minētās minimālās informācijas ietvaros vienotajam informācijas punktam būtu jānodrošina piekļuve ģeoreferencētai informācijai par esošās fiziskās infrastruktūras un plānoto inženiertehnisko darbu atrašanās vietu. Lai atvieglotu šādu piekļuvi, dalībvalstīm būtu jānodrošina automatizēti digitāli rīki ģeoreferencētās informācijas iesniegšanai un konvertēšanai atbalstītajos datu formātos. Ar vienoto informācijas punktu starpniecību šādus rīkus varētu darīt pieejamus par minētās informācijas sniegšanu atbildīgajiem tīkla operatoriem un publiskā sektora struktūrām. Turklāt, ja ģeoreferencētās atrašanās vietas dati ir pieejami, izmantojot citus digitālos rīkus, piemēram, *INSPIRE* ģeoportālu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2007/2/EK ¹¹, vienotais informācijas punkts varētu nodrošināt lietotājam ērtu piekļuvi minētajai informācijai.

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/2/EK (2007. gada 14. marts), ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (*INSPIRE*) (OV L 108, 25.4.2007., 1. lpp.).

- (33) Lai nodrošinātu proporcionalitāti un drošību, prasība ***darīt pieejamu*** informāciju par esošo fizisko infrastruktūru ar vienotā informācijas punkta starpniecību nav jāpiemēro to pašu iemeslu dēļ, ar kuriem pamato piekļuves pieprasījuma atteikumu. Turklāt ļoti īpašos gadījumos tīkla operatoriem un publiskā sektora struktūrām varētu būt apgrūtināši vai nesamērīgi ***darīt pieejamu*** informāciju par esošo fizisko infrastruktūru ar vienotā informācijas punkta starpniecību. Tā varētu notikt, piemēram, ja attiecīgo aktīvu kartēšana vēl nav pieejama un ja tā būtu ļoti dārga vai ja ir paredzams, ka piekļuves pieprasījumu skaits būs ļoti mazs noteiktās dalībvalsts teritorijās vai attiecībā uz konkrētu fizisko infrastruktūru. Ja pēc **■** izmaksu un ieguvumu analīzes šķiet, ka informācijas sniegšana ir nesamērīga, tīkla operatoriem un publiskā sektora struktūrām nevajadzētu būt pienākumam ***darīt pieejamu*** šādu informāciju. Dalībvalstīm šāda **■** izmaksu un ieguvumu analīze būtu jāveic pēc apspriedēm ar ieinteresētajām personām par pieprasījumu pieklūt esošajai fiziskajai infrastruktūrai, un analīze būtu regulāri jāatjaunina. Apspriešanās process un tā rezultāti būtu jādara ***publiski pieejami ar vienotā informācijas punkta starpniecību***.

- (34) Lai nodrošinātu konsekvensi, kompetentajām iestādēm, kuras veic vienotā informācijas punkta funkcijas, valsts regulatīvajām iestādēm, kuras pilda savus uzdevumus saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/1972, vai citām kompetentajām iestādēm, piemēram, valsts, reģionālajām vai vietējām iestādēm, kuras atbild par kadastru vai Direktīvas 2007/2/EK īstenošanu, attiecīgā gadījumā būtu jāapspriežas un jāsadarbojas savā starpā. Šādas sadarbības mērķim vajadzētu būt minimalizēt tīkla operatoru un publiskā sektora struktūru, tostarp uzņēmumu ar būtisku ietekmi tirgū (“operatori ar BIT”), pūliņus pildīt pienākumu nodrošināt pārredzamību, lai informācija par to fizisko infrastruktūru būtu pieejama. Ja ir nepieciešama cita datu kopa par operatora ar BIT fizisko infrastruktūru, sadarbības rezultātā būtu jāizveido noderīgas savstarpējās saiknes un sinerģija starp ar BIT saistīto datubāzi un vienoto informācijas punktu, kā arī proporcionāla kopēja datu vākšanas un datu sniegšanas prakse, lai nodrošinātu viegli salīdzināmus rezultātus. Sadarbības mērķim arī vajadzētu būt atvieglot piekļuvi informācijai par fizisko infrastruktūru, ņemot vērā valsts apstākļus. Ja regulatīvie pienākumi tiek grozīti vai atcelti, skartajām pusēm būtu jāspēj vienoties par labākajiem risinājumiem, lai datu par fizisko infrastruktūru vākšanu un sniegšanu pielāgotu jaunajām piemērojamajām normatīvajām prasībām.

- (35) ***Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai lemt, ka pārredzamības pienākums attiecībā uz inženiertehnisko darbu koordinēšanu neattiecina uz tādiem inženiertehnisko darbu veidiem, kas saistīti ar valsts kritisko infrastruktūru, vai dalībvalstu noteiktu valsts drošības apsvērumu dēļ. Publiskā sektora struktūrām, kurām pieder fiziskā infrastruktūra vai kuras to kontrolē, un tīkla operatoriem vajadzētu būt iespējai lemt, ka pienākumu nodrošināt pārredzamību attiecībā uz inženiertehnisko darbu koordinēšanu neattiecina uz tādiem inženiertehnisko darbu veidiem, kuru darbības joma ir ierobežota, kā arī dalībvalstu noteiktu ar ārkārtas situācijām saistītu iemeslu dēļ.*** Tas varētu attiekties uz inženiertehniskajiem darbiem, kas tiek veikti, ja pastāv sabiedrības apdraudējuma risks inženiertehnisko darbu un ar tiem saistīto iekārtu degradācijas procesa rezultātā, ko izraisa destruktīvi dabas vai cilvēka radīti faktori un kas nepieciešami, lai nodrošinātu to drošību vai demontāžu. Pārredzamības labad dalībvalstīm būtu ■ ar vienotā informācijas punkta starpniecību ***jādara pieejama*** informācija par tādu inženiertehnisko darbu veidiem, uz kuriem attiecas minētie apstākļi.
- (36) Lai nodrošinātu būtiskus ietaupījumus un samazinātu neērtības teritorijā, ko ietekmē jaunu elektronisko sakaru tīklu ierīkošana, būtu jāaizliedz regulatīvie ierobežojumi, kas parasti neļauj tīkla operatoriem apspriest nolīgumus par inženiertehnisko darbu koordinēšanu nolūkā ierīkot ***ĻAVT***. Ja inženiertehniskos darbus nefinansē no publiskajiem līdzekļiem, šai regulai nebūtu jāskar tīkla operatoru iespēja slēgt nolīgumus par inženiertehnisko darbu koordinēšanu saskaņā ar saviem investīciju un uzņēmējdarbības plāniem un vēlamo laiku.

- (37) Dalībvalstīm būtu jāmaksimalizē no publiskiem līdzekļiem pilnībā vai daļēji finansēto inženiertehnisko darbu rezultāti, izmantojot šo darbu pozitīvo ārējo ietekmi dažādās nozarēs un nodrošinot vienlīdzīgas iespējas koplietot pieejamo un plānoto fizisko infrastruktūru, lai ierīkotu *ĻAVT*. Nevajadzētu negatīvi ietekmēt no publiskiem līdzekļiem finansētu inženiertehnisko darbu galveno mērķi. Tomēr tīkla operatoram, kas veic attiecīgus inženiertehniskos darbus tieši vai netieši (piemēram, ar apakšuzņēmēja starpniecību), būtu jāizpilda laicīgi un pamatoti pieprasījumi koordinēt *ĻAVT* elementu ierīkošanu saskaņā ar samērīgiem, nediskriminējošiem un pārredzamiem noteikumiem. Piemēram, operatoram, kurš iesniedz pieprasījumu, būtu jāsedz visas papildu izmaksas, arī tās, ko rada kavējumi, un līdz minimumam jāsamazina izmaiņas sākotnējos plānos. Šādiem noteikumiem nevajadzētu ietekmēt dalībvalstu tiesības rezervēt kapacitāti elektronisko sakaru tīkliem pat tad, ja nav īpašu pieprasījumu. Tas ļautu dalībvalstīm apmierināt turpmāko pieprasījumu pēc fiziskās infrastruktūras, lai līdz maksimumam palielinātu inženiertehnisko darbu vērtību, vai pieņemt pasākumus, kas citu tīklu veidu, (piemēram, transporta, gāzes vai elektroenerģijas tīklu) operatoriem piešķirt līdzīgas tiesības koordinēt inženiertehniskos darbus.

- (38) Dažos gadījumos, it īpaši attiecībā uz ierīkošanu lauku, attālās vai mazapdzīvotās teritorijās, pienākums koordinēt inženiertehniskos darbus varētu apdraudēt šādu ierīkojumu finansiālo dzīvotspēju un galu galā atturēt no investēšanas saskaņā ar tirgus nosacījumiem. Tāpēc uzņēmumam, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus, iesniegts pieprasījums koordinēt inženiertehniskos darbus varētu noteiktos apstākļos tikt uzskatīts par nepamatotu. Tas tā varētu būt, jo īpaši gadījumā, kad pieprasījuma iesniedzējs uzņēmums, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, nav paziņojis par nodomu ierīkot šajā teritorijā **LAVT**, veicot jaunu ierīkošanu, modernizāciju vai tīkla paplašināšanu, un ir izteikta prognoze vai aicinājums paziņot par nodomu ierīkot **LAVT** noteiktās teritorijās (ievērojot Direktīvas (ES) 2018/1972 22. pantu) vai ir notikusi sabiedriskā apspriešana saskaņā ar Savienības valsts atbalsta noteikumiem. Ja ir bijusi vairāk nekā viena prognoze, aicinājums un/vai sabiedriskā apspriešana, būtu jāņem vērā tikai tas, ka interese nav izteikta pēdējā gadījumā, kas attiecas uz laikposmu, kurā iesniegts inženiertehnisko darbu koordinēšanas pieprasījums. Lai nodrošinātu iespēju nākotnē piekļūt ierīkotajai infrastruktūrai, uzņēmumam, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus un kurš veic inženiertehniskos darbus, būtu jāgarantē, ka tas ierīkos fizisko infrastruktūru ar pietiekamu jaudu, ņemot vērā **uzņēmuma, kurš pieprasa inženiertehnisko darbu koordinēšanu, izteiktās jaudas prasības un norādījumus**, ko sniedzis **BEREC ciešā sadarbībā ar** Komisiju. Tas neskar noteikumus un nosacījumus, kas saistīti ar publisko līdzekļu piešķiršanu un valsts atbalsta noteikumu piemērošanu.

- (39) *Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai nolemt šīs regulas noteikumus par inženiertehnisko darbu koordinēšanu, tostarp pārredzamību, nepiemērot tādiem inženiertehniskajiem darbiem, kurs uzskata par ierobežotiem, piemēram, vērtības, lieluma vai ilguma ziņā. Tas varētu attiekties, piemēram, uz inženiertehniskajiem darbiem, kuri ilgst mazāk par noteiktu stundu vai dienu skaitu, izmantojot minimāli invazīvas metodes, piemēram, mikrotranšeju rakšanu vai metodes, vai kuriem ir ārkārtas raksturs.*
- (40) Lai nodrošinātu pieeju konsekvenci, *vienlaikus ņemot vērā atšķirīgās situācijas dalībvalstīs, BEREC ciešā sadarbībā ar Komisiju būtu jāsniedz norādījumi par to, kā piemērot noteikumus par inženiertehnisko darbu koordinēšanu, līdz 18 mēnešiem no šīs regulas spēkā stāšanās dienas.*
- (41) Efektīva koordinēšana var palīdzēt samazināt izmaksas un kavēšanos, kā arī ierīkošanas traucējumus, ko var izraisīt problēmas objektā. Viens piemērs, kad inženiertehnisko darbu koordinēšana var radīt nepārprotamu ieguvumu, ir starpnozaru projekti *Eiropas enerģētikas (TEN-E) un Eiropas transporta (TEN-T) tīklos un ārpus tiem, piemēram, 5G koridoru ierīkošanai gar transporta līnijām, piemēram, autoceļiem, sliežu ceļiem un iekšzemes ūdensceļiem. Šādos projektos bieži var būt nepieciešama arī projekta koordinēšana vai kopprojektēšana, pamatojoties uz projekta dalībnieku sadarbību agrīnā posmā. Kopprojektēšanas ietvaros pirms inženiertehnisko darbu saskaņošanas attiecīgās puses var iepriekš vienoties par fiziskās infrastruktūras ierīkošanas ceļiem un izmantojamajām tehnoloģijām un aprīkojumu. Tāpēc inženiertehnisko darbu koordinēšanas pieprasījums būtu jāiesniedz pēc iespējas agrāk.*

- (42) Lai aizsargātu Savienības un dalībvalstu vispārējās intereses, var būt nepieciešamas vairākas dažādas atļaujas elektronisko sakaru tīklu vai ar tiem saistīto iekārtu elementu ierīkošanai. Tās var būt rakšanas, būvniecības, pilsētplānošanas, vides un citādas atļaujas, kā arī piekļuves tiesības. Ņemot vērā dažādu veidu elektronisko sakaru tīklu vai ar tiem saistīto iekārtu ierīkošanai vajadzīgo atļauju skaitu, piekļuves tiesības un ierīkošanas vietējo raksturu, varētu būt jāpiemēro dažādas procedūras un nosacījumi, kas var apgrūtināt tīklu ierīkošanu. Tāpēc, lai atvieglotu ierīkošanu, visi noteikumi par nosacījumiem un procedūrām, kas piemērojami atļauju un piekļuves tiesību piešķiršanai, būtu *pēc iespējas* jāracionalizē un jāsaskaņo valsts līmenī, vienlaikus saglabājot katras kompetentās iestādes tiesības tikt iesaistītai un saglabāt savas lēmumu pieņemšanas prerogatīvas saskaņā ar subsidiaritātes principu. Informācija par procedūrām un vispārējiem nosacījumiem, kas piemērojami atļauju piešķiršanai inženiertehniskajiem darbiem, kā arī par piekļuves tiesībām *attiecīgajām kompetentajām iestādēm* būtu *jādara* pieejama ar vienotā informācijas punkta starpniecību. Tas varētu mazināt sarežģītību un palielināt efektivitāti un pārredzamību visiem operatoriem, it īpaši jaunpienācējiem un mazākiem operatoriem, kuri nedarbojas attiecīgajā teritorijā. Turklāt operatoriem vajadzētu būt tiesībām iesniegt pieteikumus atļauju un piekļuves tiesību saņemšanai elektroniski ar vienotā informācijas punkta starpniecību. Šiem uzņēmumiem jābūt arī iespējai elektroniski iegūt informāciju par savu pieteikumu statusu un to, vai tie ir izpildīti vai noraidīti.

- (43) Atļaujas piešķiršanas procedūrām **nevajadzētu radīt nepamatotus** šķēršļus investīcijām vai kaitēt iekšējam tirgum. Tāpēc dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka lēmums par to, vai apstiprina vai noraida atļaujas pieprasījumu attiecībā uz **LAVT** vai ar to saistīto iekārtu elementu ierīkošanu, tiek darīts zināms četru mēnešu laikā pēc **atļaujas pieprasījuma saņemšanas dienas vai termiņā, kas noteikts valsts tiesību aktos, atkarībā no tā, kurš termiņš ir īsāks. Dalībvalstis tiek mudinātas savos valsts tiesību aktos ieviest nosacījumus kompetentajām iestādēm, lai tās atļaujas piešķirtu vai atteiktu ātrāk, nekā noteikts tiesību aktos.** Tas neskar citus īpašus termiņus vai pienākumus, kuri noteikti procedūras pareizai veikšanai un ir piemērojami atļaujas piešķiršanas procedūrai saskaņā ar valsts vai Savienības tiesību aktiem. Kompetentajām iestādēm nevajadzētu ierobežot, kavēt vai padarīt ekonomiski mazāk pievilcīgu LAVT vai ar to saistīto iekārtu ierīkošanu. Konkrētāk, tām nevajadzētu kavēt to, ka atļauju un piekļuves tiesību piešķiršanas procedūra norit paralēli, ja tā ir iespējama, vai pieprasīt operatoriem iegūt viena veida atļauju, lai tie varētu pieteikties uz citu veidu atļaujām. Kompetentajām iestādēm būtu jāpamato jebkurš atteikums piešķirt atļaujas vai piekļuves tiesības, kas ir to kompetencē, pamatojoties uz taisnīgiem, pārredzamiem, nediskriminējošiem un samērīgiem nosacījumiem.

- (44) Lai izvairītos no nepamatotas kavēšanās, kompetentajām iestādēm **20 darba** dienu laikā no atļaujas pieteikuma **saņemšanas** dienas, būtu jānosaka, vai pieteikums ir pilnīgs. ***Ja kompetentā iestāde secina, ka atļaujas pieteikums ir nepilnīgs, tai būtu pieteikuma iesniedzējs jāaicina*** minētajā laikposmā iesniegt trūkstošo informāciju. Vienlīdzīgas attieksmes un pārredzamības labad kompetentajām iestādēm būtu **jāvar** uzskatīt, ka ***pieteikumi*** par atļaujām veikt inženiertehniskos darbus **nav** pieņemami, ja šajā regulā prasītā minimālā informācija nav darīta pieejama ar vienota informācijas punkta starpniecību **vēlākais divus mēnešus** pirms pirmā atļaujas pieprasījuma iesniegšanas kompetentajām iestādēm. Ja papildus atļaujām **ĻAVT** elementu ierīkošanai ir nepieciešamas piekļuves tiesības, kompetentajām iestādēm, atkāpjoties no Direktīvas (ES) 2018/1972 43. panta, šādas piekļuves tiesības būtu jāpiešķir četru mēnešu laikā no pieteikuma saņemšanas dienas, ***izņemot ekspropriācijas gadījumus***. Citas piekļuves tiesības, kas nav vajadzīgas saistībā ar inženiertehnisko darbu atļaujām, saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/1972 43. pantu būtu jāturpina piešķirt sešu mēnešu laikā. ■

- (45) *Lai paātrinātu ĻAVT ierīkošanu un vienlaikus mazinātu administratīvo slogu iestādēm, kuras izsniedz atļaujas, būtu jāparedz, ka noteiktu veidu inženiertehniskajiem darbiem, piemēram, maza mēroga inženiertehniskajiem darbiem, atļauja iepriekš nav jāsaņem. Pārredzamības un juridiskās noteiktības labad dalībvalstīm būtu jāidentificē minētie darbu veidi un informācija jāpublicē ar vienota informācijas punkta starpniecību. Dažādas infrastruktūras kategorijas (piemēram, mastus, antenas, balstus un **kabeļkanālus**) noteiktos konkrētos apstākļos **varētu atbrīvot no jebkādas atļauju piešķiršanas procedūras**. Atbrīvojumus varētu attiecināt arī uz tehnisku esošo **iekārtu** modernizāciju, uzturēšanas darbiem un **maza mēroga inženiertehniskajiem darbiem, piemēram, mikrotranšeju rakšanu**. Atļaujas joprojām varētu pieprasīt tādiem maza mēroga inženiertehniskajiem darbiem, **kuru mērķis ir ierīkot ĻAVT vai ar to saistītas iekārtas, ja to pamato arhitektoniska, vēsturiska, reliģiska vai vides vērtība vai sabiedrības drošības, aizsardzības, drošuma, vides vai sabiedrības veselības apsvērumi, vai, lai aizsargātu kritiskās infrastruktūras drošību**. Dalībvalstīm būtu jāidentificē šīs kategorijas un minētās atkāpes jāpublicē ar vienota informācijas punkta starpniecību. Lai kompetentās iestādes varētu izvērtēt, vai uz plānotajiem darbiem attiecas atkāpes, tām būtu jāsaņem **minimālā informācija**, piemēram, **informācija par darbu sākumu un ilgumu**. Tādēļ dalībvalstīm arī būtu jāvar prasīt, lai konkrētais operators kompetentajām iestādēm paziņotu par nodomu sākt inženiertehniskos darbus, iesniedzams deklarāciju ar **minimālo informāciju**.*

- (46) Saskaņā ar noteiktiem jaunas un labas administratīvās prakses piemēriem valstu līmenī, lai nodrošinātu, ka šādu atļauju piešķiršanas procedūras tiek pabeigtas saprātīgos termiņos, ir jāizstrādā administratīvās vienkāršošanas principi. ***Cita starpā*** būtu jānosaka, ka pienākums saņemt iepriekšēju atļauju attiecas tikai uz tiem gadījumiem, kad šāda atļauja ir būtiska, un būtu jāievieš automātisks kompetento iestāžu apstiprinājums, kas stājas spēkā pēc noteikta laikposma. ***Dalībvalstīm būtu jāvar atkāpties no noteikuma par automātisko apstiprināšanu, ja tās operatoram dara pieejamu alternatīvu tiesiskās aizsardzības līdzekli, kas paredzēts gadījumam, kad kompetentā iestāde neievēro Savienības vai valsts tiesību aktos noteikto termiņu, kādā tai jāpieņem lēmums par atļaujas pieteikumu. Šādam alternatīvam tiesiskās aizsardzības līdzeklim būtu jāsaturs vai nu mehānisms, kas operatoram ļauj pieprasīt kompensāciju par procedūras aizkavēšanās izraisītu kaitējumu, vai arī iespēja lietu nodot tiesai vai uzraudzības iestādei, pirms tam rīkojot sanāksmi ar kompetento iestādi, ja operators to pieprasa. Turklāt dalībvalstīm būtu jāvar saglabāt vai ieviest vienkāršotu atļauju piešķiršanas procedūru attiecībā uz paziņošanas procedūrām, kas var pastāvēt valsts tiesību aktos un būt piemērojamas ĻAVT elementu vai ar to saistīto iekārtu elementu ierīkošanai. Ja dalībvalstis atkāpjas no noteikuma par automātisko apstiprināšanu piemērošanas, tām būtu jānodrošina, ka, kopā ar alternatīviem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem un tos neskarot, tiek rīkota samierināšanas sanāksme, ja to pieprasa operators vai kompetentā iestāde. Šāda sanāksme būtu jārīko bez liekas kavēšanās un lai atvieglotu lēmuma par atļauju pieņemšanu. Sanāksme jo īpaši vajadzības gadījumā ar citu ieinteresēto personu vai attiecīgu iestāžu līdzdalību dos iespēju apzināt papildu informāciju, kā arī veikt iespējamus pielāgojumus projektā. Dalībvalstīm joprojām būtu iespēja ieviest vai saglabāt citus alternatīvus pasākumus, lai nodrošinātu, ka kompetentās iestādes ievēro atļauju piešķiršanas vai atteikšanas termiņus.***

- (47) Lai atvieglotu **LAVT** elementu ierīkošanu, maksas, kas saistītas ar atļauju, izņemot piekļuves tiesības, būtu jāierobežo līdz administratīvajām izmaksām, kas saistītas ar atļaujas pieteikuma apstrādi saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/1972 16. pantā noteiktajiem principiem. Piekļuves tiesībām piemēro Direktīvas (ES) 2018/1972 42. un 43. pantu.

- (48) Lai sasniegtu Lēmumā (ES) 2022/2481 noteiktos mērķrādītājus, līdz 2030. gadam visiem galalietotājiem noteiktā atrašanās vietā jābūt aptvertiem ar gigabitisku tīklu līdz tīkla pieslēgumpunktam un visām apdzīvotajām teritorijām jābūt aptvertām ar ātrdarbīgiem nākamās paaudzes bezvadu tīkliem ar vismaz **5G līdzvērtīgu veikspēju**, saskaņā ar tehnoloģiju neitralitātes principu. Būtu jāveicina gigabitisku tīklu ierīkošana līdz pašam galalietotājam, jo īpaši ar optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru. Minikabeļkanālu ierīkošana ēkas būvniecības laikā rada pavisam nelielas papildu izmaksas, savukārt ēku aprīkošana ar gigabitisku infrastruktūru var veidot lielu daļu no gigabitiska tīkla ierīkošanas izmaksām. Tāpēc, **ja tas nesamērīgi nepalielina renovācijas darbu izmaksas un ir tehniski iespējams**, ar fizisko infrastruktūru un ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju būtu jāaprīko visas jaunceltnes vai ēkas, kurās veic kapitālās renovācijas darbus, dodot iespēju galalietotājiem pieslēgt gigabitos sekundē izteiktu ātrumu. **Ja tas nesamērīgi nepalielina renovācijas darbu izmaksas un ir tehniski iespējams**, jaunas daudzdzīvokļu ēkas un daudzdzīvokļu ēkas, kurās veic kapitālās renovācijas darbus, būtu jāaprīko arī ar piekļuves punktu, kas ir **viegli** piekļūstams vienam vai vairākiem uzņēmumiem, kuri nodrošina vai kuriem ir atļauts nodrošināt publisko elektronisko sakaru tīklus. Turklāt ēku attīstītājiem būtu jāparedz brīvi kanāli, kuri savieno katru daudzdzīvokļu ēkas dzīvokli ar ēkas piekļuves punktu, kurš atrodas daudzdzīvokļu ēkā vai ārpus tās, **tādējādi nodrošinot savienojumus līdz tīkla pieslēgumpunktiem vai tajās dalībvalstīs, kurās saskaņā ar valsts tiesību aktiem tīkla pieslēgumpunktu izvieta ārpus galalietotāja konkrētās atrašanās vietas, – līdz fiziskajam punktam, kur galalietotājs pieslēdzas publiskajam tīklam**. Nozīmīga esošo ēku renovācija galalietotāja atrašanās vietā nolūkā uzlabot energoefektivitāti, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/31/ES ¹², dod arī iespēju minētās ēkas aprīkot ar optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru, ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju un daudzdzīvokļu ēkas – ar piekļuves punktu.

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/31/ES (2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti (OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp.).

- (49) *Piekļuves punkts var īpaši noderēt operatoram, lai piekļūtu ēkai, jo īpaši, ja tā ir daudzdzīvokļu ēka, tā kā minētajā fiziskajā punktā var apvienot instalāciju, kas savieno konkrētās galalietotāju atrašanās vietas. Lai palielinātu konkurenci, atļaujot galalietotājus apkalpot vairāk nekā vienam operatoram, ir svarīgi, lai piekļuves punktiem, kuri apkalpo jaunas daudzdzīvokļu ēkas un daudzdzīvokļu ēkas, kurās veic kapitālās renovācijas darbus, varētu bez pārmērīgas piepūles viegli piekļūt vairāk nekā viens operators.*
- (50) *Noteikumi par optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru, piekļuves punktu un ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju neizslēdz citu veidu tehnoloģiju klātbūtni tajā pašā ēkas iekšējā fiziskajā infrastruktūrā. Šiem noteikumiem nebūtu jāietekmē ēku īpašnieku tiesības ēku aprīkot ar ēkas iekšējo instalāciju papildus optiskajai šķiedrai, ar papildu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru, kurā iespējams izmitināt instalāciju papildus optiskajai šķiedrai, vai citiem elektronisko sakaru tīklu elementiem.*

- (51) Ieceri ēku aprīkot ar optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru, piekļuves punktu vai ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju var konkrētos gadījumos uzskatīt par nesamērīgu izmaksu ziņā, proti, ja tā attiecas uz jauniem viengimenes mājokļiem vai ēkām, kurās notiek kapitālās renovācijas darbi. Tam var būt objektīvi iemesli, piemēram, konkrētas izmaksu aplēses, ar atrašanās vietu saistīti ekonomiski apsvērumi vai ■ mantojuma saglabāšanas vai vides apsvērumi (piemēram, konkrētu pieminekļu kategoriju gadījumā).
- (52) Iespējamiem pircējiem un īrniekiem **būtu lietderīgi, ja tiktu apzinātas** ēkas, kurās ir ierīkota optiskajai šķiedrai gatava ēkas iekšējā fiziskā infrastruktūra, piekļuves punkts un ēkas iekšējā optiskās šķiedras instalācija un kurām tādējādi ir ievērojams izmaksu ietaupīšanas potenciāls. Būtu jāveicina arī ēku gatavība optiskajai šķiedrai. **Ēkām, kas aprīkotas ar optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru, piekļuves punktu un ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju, vajadzētu, brīvprātīgi un ievērojot dalībvalstu izveidotās procedūras, kvalificēties marķējumam “gatava optiskajai šķiedrai”, ja dalībvalstis ir izvēlējušās šādu marķējumu ieviest.**

- (53) Uzņēmumi, kuri nodrošina vai kuriem ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus, ierīkodami gigabitiskus tīklus noteiktā teritorijā, varētu gūt būtiskus apjomradītus ietaupījumus, ja tie varētu savu tīklu ierīkot līdz ēkas piekļuves punktam, ■ izmantojot esošo fizisko infrastruktūru un atjaunojot skarto teritoriju. Tam vajadzētu būt iespējamam neatkarīgi no tā, vai abonents konkrētajā brīdī ir izteicis interesi par pakalpojumu, un ar noteikumu, ka ietekme uz privātīpašumu ir samazināta līdz minimumam ***un nenotiek nepamatota iejaukšanās tiesībās uz īpašumu.*** Ja tīkls ir ierīkots līdz piekļuves punktam, jaunam klientam pieslēgumu iespējams ierīkot par ievērojami zemāku cenu, jo īpaši tad, ja ēkas iekšienē var piekļūt optiskajai šķiedrai gatavam vertikālam segmentam, kur šāds segments jau ir ierīkots. Mērķis ir izpildīts arī tad, ja pati ēka jau ir aprīkota ar gigabitisku tīklu, kuram saskaņā ar pārredzamiem, samērīgiem un nediskriminējošiem noteikumiem var piekļūt jebkurš publisko sakaru tīklu nodrošinātājs, kuram ēkā ir aktīvs abonents. Tas pirmām kārtām varētu attiekties uz dalībvalstīm, kuras veikušas pasākumus, ievērojot Direktīvas (ES) 2018/1972 44. pantu. ***Uzņēmumiem, kuri nodrošina vai kuriem ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus, pēc līguma izbeigšanas ar abonentu būtu pēc iespējas jānovāc sava tīkla elementi, piemēram, novecojuši kabeļi, iekārtas, un jāatjauno skartā teritorija.***

- (54) Lai palīdzētu nodrošināt gigabitisku tīklu pieejamību galalietotājiem, jaunceltnes un kapitāli izremontētas ēkas būtu jāaprīko ar optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru, ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju un daudzdzīvokļu ēku gadījumā – ar piekļuves punktu. Attiecībā uz šā mērķa sasniegšanu dalībvalstīm vajadzētu būt zināmam elastīgumam. Tāpēc šīs regulas mērķis nav saskaņot noteikumus par attiecīgajām izmaksām, tai skaitā par to izmaksu atgūšanu, kas saistītas ar ēku aprīkošanu ar optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru, ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju un piekļuves punktu.
- (55) Atbilstoši subsidiaritātes principam un lai ņemtu vērā valsts apstākļus, dalībvalstīm būtu jāpieņem vajadzīgie standarti vai tehniskās specifikācijas, lai jaunceltnes vai ēkas, kurās notiek kapitālās renovācijas darbi, aprīkotu ar optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru un ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju, un lai jaunceltnes vai daudzdzīvokļu ēkas, vai daudzdzīvokļu ēkas, kurās notiek kapitālās renovācijas darbi, aprīkotu ar piekļuves punktu. Minētajos standartos vai tehniskajās specifikācijās būtu jānosaka vismaz: ēkas piekļuves punkta specifikācijas; optiskās šķiedras saskarnes specifikācijas; kabeļu specifikācijas; kontaktligzdu specifikācijas; *kabeļtuneļu* vai mikrokanālu specifikācijas; tehniskās specifikācijas, kas vajadzīgas, lai novērstu interferenci ar elektriskajiem kabeļiem, un minimālo liekuma rādiusu. ***Dalībvalstīm būtu jānodrošina atbilstība minētajiem nepieciešamajiem standartiem vai tehniskajām specifikācijām. Lai pierādītu šādu atbilstību, dalībvalstīm būtu jāizveido procedūras, kurās varētu ietvert ēku vai reprezentatīva to parauga pārbaudi uz vietas.*** Turklāt, lai izvairītos no birokrātijas palielināšanās saistībā ar ***šādām procedūrām***, kas izveidotas saskaņā ar šo regulu, dalībvalstīm būtu jāņem vērā procesuālās prasības, ko piemēro ***procedūrām***, ievērojot Direktīvu 2010/31/ES, un ***attiecīgā gadījumā*** būtu jāapsver iespēja ļaut apvienot abu pieprasījuma procedūru uzsākšanu.

- (56) Ņemot vērā digitālās iekļautības sniegtos sociālos ieguvumus un **ĻAVT** ierīkošanas ekonomiskos aspektus, gadījumā, kad uz galalietotāja telpām neved jau esoša pasīva vai aktīva optiskajai šķiedrai gatava infrastruktūra vai nav ieviesti alternatīvi risinājumi, kas abonentam nodrošinātu pieslēgumu **ĻAVT**, jebkuram publisko elektronisko sakaru **tīklu nodrošinātājam** vajadzētu būt tiesībām par saviem līdzekļiem savu tīklu ierīkot līdz privātīpašumam, ar noteikumu, ka ietekme uz privātīpašumu **nerada nepamatotu iejaukšanos tiesībās uz īpašumu un** ir samazināta līdz minimumam, piemēram, ja iespējams, atkalizmantojot esošo fizisko infrastruktūru, kas ēkā ir pieejama, vai nodrošinot skarto teritoriju pilnīgu atjaunošanu.
- (57) Pieprasījumiem par piekļuvi ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai vajadzētu būt šīs regulas darbības jomā, turpretim pieprasījumiem par piekļuvi **ēkas iekšējās** optiskās šķiedras instalācijai jābūt Direktīvas (ES) 2018/1972 darbības jomā. ■

- (58) Lai nodrošinātu pieeju konsekventumu, *vienlaikus ņemot vērā atšķirīgo situāciju dalībvalstīs, BEREC ciešā sadarbībā ar Komisiju būtu 18 mēnešu laikā no šīs regulas spēkā stāšanās dienas jāpublicē norādījumi par noteikumiem attiecībā uz piekļuvi ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai, tostarp par taisnīgu un saprātīgu noteikumu piemērošanu, un kritērijiem, kuri valstu strīdu izšķiršanas iestādēm ir jāievēro, izšķirot strīdus. Pamatnostādņu sagatavošanā pienācīgi būtu jāņem vērā ieinteresēto personu un jo īpaši valstu strīdu izšķiršanas iestāžu viedokļi, lai tādējādi nodrošinātu, ka šādas pamatnostādnes netraucē iedibinātiem principiem, atbilst valstu strīdu izšķiršanas iestāžu procesuālajiem noteikumiem un nekaitē ĻAVT turpmākai izvēršanai. Ņemot vērā dalībvalstīm piešķirtās elastības līmeni minēto noteikumu piemērošanā un lai panāktu efektivitāti, BEREC norādījumos būtu jānodrošina pienācīga detalizācijas pakāpe.*

- (59) Lai veicinātu administratīvo procedūru modernizāciju un spēju ātri reaģēt, kā arī samazinātu *LAVT* ierīkošanas izmaksas un procedūru laiku, vienoto informācijas punktu pakalpojumi būtu pilnībā sniedzami tiešsaistē. Minētajā nolūkā vienotajiem informācijas punktiem būtu jānodrošina viegla piekļuve nepieciešamajiem digitālajiem rīkiem, piemēram, tīmekļa portāliem, *datubāzēm*, digitālajām platformām un digitālajām lietotnēm. Rīkiem būtu jānodrošina efektīva piekļuve informācijas minimumam par esošo fizisko infrastruktūru un plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem, kā arī jānodrošina iespēja pieprasīt informāciju. Šādiem digitālajiem rīkiem arī būtu jānodrošina piekļuve elektroniskām atļauju un piekļuves tiesību piešķiršanas administratīvajām procedūrām un attiecīgajai informācijai par piemērojamiem nosacījumiem un procedūrām. Ja dalībvalstī ir izveidots vairāk nekā viens vienotais informācijas punkts, visiem vienotajiem informācijas punktiem vajadzētu būt viegli un nepārtraukti pieejamiem, izmantojot elektroniskus līdzekļus, caur vienoto valsts digitālās ievades punktu. Šim ievades punktam vajadzētu būt kopējai lietotāja saskarnei, kas nodrošina piekļuvi vienotajiem tiešsaistes informācijas punktiem. Vienotajam valsts digitālās ievades punktam būtu jāveicina mijiedarbība starp operatoriem un kompetentajām iestādēm, kuras veic vienoto informācijas punktu funkcijas.

- (60) Būtu dalībvalstīm jāļauj balstīties uz digitālajiem rīkiem un vajadzības gadījumā tos uzlabot, piemēram, tīmekļa portālus, **datubāzes**, digitālās platformas un digitālās lietotnes, kas jau varētu būt pieejamas vietējā, reģionālā vai valsts līmenī, lai nodrošinātu vienotā informācijas punkta funkcijas, ar noteikumu, ka tās izpildījušas šajā regulā noteiktos pienākumus. Tas ietver piekļuvi, izmantojot vienotu valsts digitālo ievades punktu, un visu šajā regulā noteikto funkciju pieejamību. Lai ievērotu vienreizējas datu samazināšanas un precizitātes principus, būtu dalībvalstīm jāļauj integrēt vairāk digitālo platformu, **datubāzu** vai lietotņu, kas attiecīgā gadījumā atbalstītu vienotos informācijas punktus. Piemēram, digitālās platformas, **datubāzes** vai lietotnes, kas atbalsta vienotos informācijas punktus saistībā ar esošo fizisko infrastruktūru, varētu būt savstarpēji savienotas vai pilnīgi vai daļēji integrētas ar tām, kuras paredzētas plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem un atļauju piešķiršanas platformām. ***Lai izvairītos no dublēšanās un nodrošinātu netraucētu integrāciju, dalībvalstis varētu veikt jau esošo digitālo rīku novērtējumu valsts, reģionālā un vietējā līmenī un vienoto informācijas punktu izveidē balstīties uz paraugpraksi.***

- (61) Lai nodrošinātu šajā regulā paredzēto vienoto informācijas punktu efektivitāti, dalībvalstīm būtu jānodrošina atbilstoši resursi, kā arī viegli pieejama attiecīgā informācija par konkrētu ģeogrāfisko teritoriju. Informācija būtu jāsniedz pareizā detalizācijas pakāpē, lai palielinātu efektivitāti, ņemot vērā uzticētos uzdevumus, arī vietējā kadastrā. Minētajā sakarā dalībvalstis varētu apsvērt iespējamās sinerģijas un apjomradītos ietaupījumus, ko varētu panākt saistībā ar vienotajiem kontaktpunktiem Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/123/EK ¹³ 6. panta nozīmē un citiem plānotajiem vai esošajiem e-pārvaldības risinājumiem, lai izmantotu esošās struktūras un maksimāli palielinātu ieguvumus lietotājiem. Tāpat ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1724 ¹⁴ izveidotā vienotā digitālā vārteja būtu jāsaista ar vienotajiem informācijas punktiem.

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū (OV L 376, 27.12.2006., 36. lpp.).

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1724 (2018. gada 2. oktobris), ar ko izveido vienotu digitālo vārteju, lai sniegtu piekļuvi informācijai, procedūrām un palīdzības un problēmu risināšanas pakalpojumiem, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1024/2012 (OV L 295, 21.11.2018., 1. lpp.).

- (62) Izmaksas, kas saistītas ar šīs regulas noteikumu izpildei nepieciešamā vienotā valsts digitālās ievades punkta, vienoto informācijas punktu un digitālo rīku izveidi, varētu būt pilnībā vai daļēji atbilstīgas finansiālajam atbalstam no Savienības fondiem, piemēram, no Eiropas Reģionālās attīstības fonda, konkrētais mērķis – konkurētspējīgāka un viedāka Eiropa, veicinot inovatīvas un viedas ekonomiskās pārmaiņas un reģionālās IKT ¹⁵; no programmas “Digitālā Eiropa” ¹⁶, konkrētais mērķis – digitālo jaudu un sadarbības izvēršana un vislabākā izmantošana; un no Atveseļošanas un noturības mehānisma ¹⁷ – digitālās pārveides un viedas, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes pīlāri, tostarp ekonomiskā kohēzija, darbavietas, produktivitāte, konkurētspēja, pētniecība, attīstība un inovācijas, kā arī labi funkcionējošs iekšējais tirgus ar spēcīgiem mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, ar noteikumu, ka tās atbilst tajā noteiktajiem mērķiem un atbilstības kritērijiem.

¹⁵ 3. panta 1. punkta a) apakšpunkts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1058 (2021. gada 24. jūnijs) par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu (OV L 231, 30.6.2021., 60. lpp.).

¹⁶ 8. pants Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/694 (2021. gada 29. aprīlis), ar ko izveido programmu “Digitālā Eiropa” un atceļ Lēmumu (ES) 2015/2240 (OV L 166, 11.5.2021., 1. lpp.).

¹⁷ 3. pants Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar kuru izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.).

- (63) Ja komerciālajās sarunās par piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai vai inženiertehnisko darbu koordinēšanu rodas domstarpības par tehniskajiem un komerciālajiem noteikumiem, jebkurai no pusēm vajadzētu būt iespējai vērsties pie valsts strīdu izšķiršanas iestādes, kura pusēm var noteikt risinājumu, tādējādi ļaujot izvairīties no nepamatotiem atteikumiem izpildīt pieprasījumu vai nesaprātīgu nosacījumu noteikšanas. Nosakot esošās fiziskās infrastruktūras piekļuves piešķiršanas cenas vai koordinētu inženiertehnisko darbu izmaksu sadalījumu, strīdu izšķiršanas iestādei būtu jānodrošina, ka piekļuves nodrošinātājam un tīkla operatoriem, kuri plāno veikt inženiertehniskos darbus, ir taisnīgas iespējas atgūt izmaksas, kas tiem radušās, nodrošinot piekļuvi savai fiziskajai infrastruktūrai vai koordinējot savus plānotos inženiertehniskos darbus. Tajā būtu jāņem vērā atbilstošie Komisijas norādījumi *vai BEREK pamatnostādnes*, visi konkrētie valsts nosacījumi, visas ieviestās tarifu struktūras un jebkādi valsts regulatīvās iestādes iepriekš noteikti tiesiskās aizsardzības līdzekļi. Strīdu izšķiršanas iestādei būtu arī jāņem vērā, kāda ir pieprasītās piekļuves vai plānoto inženiertehnisko darbu koordinēšanas ietekme uz piekļuves nodrošinātāja vai tīkla operatoru, kuri plāno veikt inženiertehniskos darbus, uzņēmējdarbības plānu, tostarp to veiktajām vai plānotajām investīcijām, jo īpaši investīcijām fiziskajā infrastruktūrā, uz kuru attiecas pieprasījums.

- (64) Lai izvairītos no kavēšanās tīkla ierīkošanā, valsts strīdu izšķiršanas iestādei strīdi būtu jāatrisina laikus un jebkurā gadījumā četru mēnešu laikā no dienas, kad ir saņemts lūgums izšķirt strīdu, ja rodas strīdi par piekļuvi esošai fiziskajai infrastruktūrai, un viena mēneša laikā, ja tas attiecas uz fiziskās infrastruktūras pārredzamību, plānoto inženiertehnisko darbu koordinēšanu un plānoto inženiertehnisko darbu pārredzamību. Izņēmuma apstākļi, kas attaisno strīda izšķiršanas aizkavēšanos, varētu būt apstākļi ārpus strīdu izšķiršanas iestāžu kontroles, piemēram, nepietiekama informācija vai dokumentācija, kas nepieciešama lēmuma pieņemšanai, arī citu tādu kompetento iestāžu viedoklis, ar kurām jāapspriežas, vai augsta lietas sarežģītība.
- (65) Ja rodas strīdi par piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai, plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem vai informāciju par tiem, kas nepieciešama, lai ierīkotu LĀVT, strīdu izšķiršanas iestādei vajadzētu būt pilnvarām šādus strīdus atrisināt ar saistošu lēmumu. Nekādā gadījumā šādas iestādes lēmumiem nebūtu jāskar nevienas puses iespēja nodot lietu izskatīšanai tiesā vai pirms oficiālās strīda izšķiršanas izmantot iepriekšēju vai paralēlu samierināšanas mehānismu, kas varētu izpausties kā starpniecība vai viedokļu apmaiņas papildu kārtā. ***Lai nodrošinātu pārredzamību un paredzamību, uzlabotu izpildi un palielinātu uzticēšanos strīdu izšķiršanas mehānismiem, valstu strīdu izšķiršanas iestādēm būtu jāpublicē savs lēmums, vienlaikus ievērojot konfidencialitātes un komercnoslēpumu principus, un vienotajiem informācijas punktiem būtu jānodrošina piekļuve šiem lēmumiem.***

- (66) ***Direktīvas 2014/61/ES noteikumus par strīdu izšķiršanu turpina piemērot visām strīdu izšķiršanas procedūrām, kas uzsāktas saskaņā ar minēto direktīvu.***
- (67) Saskaņā ar subsidiaritātes principu šai regulai nebūtu jāskar dalībvalstu iespēja tajā paredzētās regulatīvās funkcijas piešķirt iestādēm, kuras ir vispiemērotākās to izpildei atbilstīgi attiecīgās valsts konstitucionālajai sistēmai, saskaņā ar kuru paredzēts kompetences un pilnvaru sadalījums, un šajā regulā paredzētajām prasībām. Lai samazinātu administratīvo slodzi, būtu dalībvalstīm jāļauj norīkot esošu struktūru vai saglabāt kompetentās struktūras, kas jau norīkotas, ievērojot Direktīvu 2014/61/ES. Informācija par kompetentajai struktūrai vai struktūrām uzticētajiem uzdevumiem būtu jāpublisko ar vienotā informācijas punkta starpniecību un jāpaziņo Komisijai, ja tas jau nav izdarīts, ievērojot Direktīvu 2014/61/ES. Dalībvalstu rīcības brīvībai piešķirt vienotā informācijas punkta funkcijas vairāk nekā vienai kompetentajai struktūrai nevajadzētu ietekmēt to spēju efektīvi pildīt šīs funkcijas.
- (68) Norīkotajai valsts strīdu izšķiršanas iestādei un kompetentajai struktūrai, kas veic vienotā informācijas punkta funkcijas, būtu jānodrošina objektivitāte, neatkarība un strukturāla nošķirtība attiecībā pret iesaistītajām personām, savas pilnvaras jāīsteno objektīvi, pārredzami un laicīgi, un tām vajadzētu būt atbilstošai kompetencei un resursiem. ***Valsts strīdu izšķiršanas iestādēm būtu jārīkojas neatkarīgi un objektīvi un, lemjot par tām iesniegtajiem strīdiem, nebūtu jāprasa vai jāpieņem norādījumi no jebkādas citas struktūras.***

- (69) Dalībvalstīm būtu jāparedz pienācīgas, iedarbīgas, samērīgas un atturošas sankcijas gadījumiem, kad netiek pildīta šī regula vai saistošais lēmums, ko pieņēmušas kompetentās struktūras, arī gadījumos, kad tīkla operators vai publiskā sektora struktūra apzināti vai rupji rīkojas un nolaidības dēļ sniedz maldinošu, kļūdainu vai nepilnīgu informāciju ar viena informācijas punkta starpniecību.
- (70) Tā kā dalībvalstis pastāvīgi atšķirīgo pieeju dēļ, kā arī Direktīvas 2014/61/ES lēnās un neefektīvās transponēšanas dēļ nespēj pietiekamā mērā sasniegt šīs regulas mērķus veicināt **ĻAVT** piemērotas fiziskās infrastruktūras ierīkošanu visā Savienībā **tādā veidā, kas veicina iekšējo tirgu**, taču tīklu ierīkošanas un nepieciešamo investīciju apjoma dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā tiek noteikti vienīgi tādi pasākumi, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (71) ***Šī regula neskar dalībvalstu pienākumu aizsargāt valsts drošību vai to pilnvaras aizsargāt citas valsts pamatfunkcijas, jo īpaši attiecībā uz sabiedrisko drošību, teritoriālo integritāti un likumības un kārtības uzturēšanu.***

- (72) Šajā regulā tiek ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. Jo īpaši šīs regulas mērķis ir nodrošināt tiesību uz privātās dzīves neaizskaramību pilnīgu ievērošanu un komercnoslēpuma aizsardzību, uzņēmējdarbības brīvību, tiesības uz īpašumu un tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību. Šī regula jāpiemēro saskaņā ar minētajām tiesībām un principiem.
- (73) Šajā regulā ir iekļauti noteikumi, kas attiecas uz visām būtiskajām jomām, uz kurām attiecas Direktīva 2014/61/ES, kas tāpēc būtu jāatceļ. ***Tomēr, ņemot vērā dažu noteikumu par pārredzamību, atļauju piešķiršanas procedūrām, ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru un vienoto informācijas punktu digitalizāciju novēlotu piemērošanu, dažiem Direktīvā 2014/61/ES paredzētajiem noteikumiem būtu jāpaliek spēkā, līdz tiek piemēroti atbilstošie šīs regulas noteikumi. Piemēram, tīkla operatoriem un publiskā sektora struktūrām būtu jā saglabā pienākums, kā paredzēts Direktīvas 2014/61/ES 4. panta 2. un 3. punktā un 4. panta 4. punkta pirmajā teikumā, informāciju par esošo fizisko infrastruktūru darīt pieejamu ar vienota informācijas punkta starpniecību, lai tai varētu nekavējoties piekļūt, līdz sāk piemērot attiecīgos šīs regulas noteikumus.***

- (74) *Astoņpadsmit mēnešu laikposms no šīs regulas spēkā stāšanās dienas līdz piemērošanas dienai ir paredzēts, lai dalībvalstīm būtu pietiekami daudz laika nodrošināt, ka to valsts tiesību aktos nav nekādu šķēršļu šīs regulas vienādei un efektīvai piemērošanai. **Atkāpjoties no minētās piemērošanas dienas, lai nodrošinātu, ka dalībvalstīm ir pietiekami daudz laika ieviest jaunas sistēmas un izpildīt jaunus noteikumus, kas ieviesti ar šo regulu, daži noteikumi par pārredzamību attiecībā uz esošo fizisko infrastruktūru un plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem, par vienoto informācijas punktu digitalizāciju un par to lomu atļauju piešķiršanas procedūru racionalizēšanā, kā arī par ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru būtu jāpiemēro vēlāk. Piemēram, pienākumam aprīkot jaunas ēkas un ēkas, kurās veikta nozīmīga renovācija, ar optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru un ēkas iekšējām optiskās šķiedras instalācijām vajadzētu kļūt obligātam 21 mēnesi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas, un publiskā sektora struktūrām informācija par esošo fizisko infrastruktūru būtu ar vienotā informācijas punkta starpniecību jādara pieejama elektroniskā formātā no brīža, kad ir pagājuši 24 mēneši no šīs regulas spēkā stāšanās dienas, savukārt to pašu pienākumu būtu jāturpina piemērot tīkla operatoriem, kā to jau piemēro saskaņā ar Direktīvu 2014/61/ES. Turklāt, lai gan pārredzamības noteikumiem attiecībā uz minimālo informāciju par plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem, tostarp ģeoreferencēto atrašanās vietu, ir vajadzīgs ilgāks laikposms, līdz maksimāli 24 mēnešiem pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas, lai ļautu dalībvalstīm nodrošināt, ka attiecīgie vienotie informācijas punkti dara pieejamus atbilstošos digitālos rīkus, esošos vienotos informācijas punktus turpinās izmantot, ievērojot Direktīvas 2014/61/EK 6. panta 1., 2. un 3. punktu. Tas pats attiecas uz attiecīgajiem izņēmumiem, kas noteikti dalībvalstīs, ievērojot Direktīvas 2014/61/EK 6. panta 5. punktu.** Līdz brīdim, kad katru noteikumu sāk piemērot, dalībvalstīm jāatceļ valsts noteikumi, kas pārklājas ar šo regulu vai ir pretrunā ar to. Jaunu tiesību aktu pieņemšanā šajā laikposmā saskaņā ar LES 4. panta 3. punktu dalībvalstīm ir ļaujama sadarbības pienākums neveikt darbības, kas būtu pretrunā gaidāmajām Savienības tiesību normām.*

(75) *Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1971¹⁸, tika – inter alia un ar grozījumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2015/2120¹⁹ – ieviesti pasākumi, kas reglamentē ES iekšzemes sakaru mazumtirdzniecības cenas. Pasākumu mērķis bija nodrošināt, ka patērētājiem netiek piemērotas pārmērīgas cenas par numuratkarīgiem starppersonu sakariem, kad savienojumu uzsāk patērētāju iekšzemes pakalpojumu sniedzēja dalībvalstī un pabeidz uz jebkuru fiksētā vai mobilā tīkla numuru citā dalībvalstī. Saskaņā ar proporcionalitātes principu pasākums nepārsniedza to, kas bija vajadzīgs minēto mērķu sasniegšanai. Pasākumi stājās spēkā 2019. gada 15. maijā uz piecu gadu laikposmu, proti, līdz 2024. gada 14. maijam. Konkrētāk, ar Regulu (ES) 2018/1971 tika ieviestas regulētu ES iekšzemes sakaru un numuratkarīgu starppersonu sakaru definīcijas Regulā (ES) 2015/2120, grozīta Regula (ES) 2015/2120, nosakot mazumtirdzniecības maksas par ES iekšzemes sakariem un paredzot, ka minētās mazumtirdzniecības maksas beidzas 2024. gada 14. maijā.*

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1971 (2018. gada 11. decembris), ar ko izveido Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādi (BEREC) un BEREC atbalsta aģentūru (BEREC birojs), groza Regulu (ES) 2015/2120 un atceļ Regulu (EK) Nr. 1211/2009, OV L 321, 17.12.2018., 1. lpp.

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/2120 (2015. gada 25. novembris), ar ko nosaka pasākumus sakarā ar piekļuvi atvērtam internetam un groza Direktīvu 2002/22/EK par universālo pakalpojumu un lietotāju tiesībām attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem un Regulu (ES) Nr. 531/2012 par viesabonēšanu publiskajos mobilo sakaru tīklos Savienībā, OV L 310, 26.11.2015., 1. lpp.

- (76) *Mazumtirdzniecības cenu maksimālās vērtības, kas 2019. gada 15. maijā stājās spēkā visās dalībvalstīs, tika noteiktas tādā līmenī, kas ļāva publiski pieejamu numuratkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem atgūt savas izmaksas, tādējādi nodrošinot samērīgu iejaukšanos gan mobilo, gan fiksēto sakaru tirgū. Turklāt valstu regulatīvās iestādes bija un joprojām ir pilnvarotas pēc publiski pieejamu numuratkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēja pieprasījuma piešķirt atkāpi, ja pasākumi tos ietekmētu daudz vairāk nekā lielāko daļu citus pakalpojumu sniedzējus Savienībā.*

(77) *Komisija 2023. gada 15. maijā publicēja dienestu darba dokumentu par to, kā tiek piemēroti Regulas (ES) 2018/1971 noteikumi par ES iekšzemes sakariem, kā arī Eirobarometra apsekojuma ziņojumu par starptautiskajiem sakariem Savienībā (“Eirobarometra 2022. gada ziņojums”). Komisija novērtēja pasākumu ietekmi, pamatojoties uz noteikumu īstenošanas pastāvīgo uzraudzību un informācijas apmaiņu ar ieinteresētajām personām, kā arī ņemot vērā BEREC atzinumu par ES iekšzemes sakaru regulu (“BEREC atzinums”). Gan Komisijas novērtējums, gan Eirobarometra 2022. gada ziņojuma rezultāti liecina, ka Savienības noteikumi ir izrādījušies efektīvi un samērīgi. Pasākumi ir ievērojami samazinājuši ES iekšzemes sakaru mazumtirdzniecības cenas. Pamatojoties uz datiem, kas izriet no BEREC atzinuma un Eirobarometra 2022. gada ziņojuma, ievērojams skaits patērētāju lielākajā daļā dalībvalstu ir guvuši labumu no pasākumiem, un daži savām ES iekšzemes sakaru vajadzībām joprojām paļaujas uz tradicionāliem sakariem, piemēram, tālruņa zvaniem un SMS īsziņām, un patērētāji sazinās galvenokārt pa tālruni, neraugoties uz to, ka arvien lielākam skaitam patērētāju savām ES iekšzemes sakaru vajadzībām ir piekļuve numurneatkarīgiem starppersonu sakaru pakalpojumiem. Tas attiecas uz iedzīvotājiem vecumā no 55 gadiem.*

- (78) *Turklāt mazumtirdzniecības cenu maksimālās vērtības nav nedz izraisījušas ES iekšzemes sakaru apjoma pieaugumu, nedz arī šķiet, ka tās ir atstājušas būtisku negatīvu ietekmi uz pakalpojumu sniedzējiem. Kopš pasākumu stāšanās spēkā neviens publiski pieejamu numuratkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējs nav pieprasījis atkāpi. Turklāt rezultāti, kuri izriet no 2023. gada 19. maijā pabeigtās izpētes apspriešanās par elektronisko sakaru tirgus un tā infrastruktūras nākotni, apstiprina nepieciešamību pagarināt spēkā esošos pasākumus.*
- (79) *Ņemot vērā to, ka ES iekšzemes sakaru vairumtirdzniecības cenas netiek regulētas un trūkst pārskata par tranzīta izmaksām, šajā posmā nevar izslēgt, ka minētās mazumtirdzniecības cenas palielinātos, ja pasākumi tiktu nekavējoties atcelti, un ka klienti varētu saskarties ar ļoti augstām ES iekšzemes sakaru cenām. Tāpēc ar šo regulu tiek ieviests noteikums, ar ko groza Regulu (ES) 2015/2120, lai pagarinātu tās 5.a panta 1. punkta piemērošanu.*

- (80) *Tomēr, ņemot vērā mērķi novērst mazumtirdzniecības cenu atšķirības starp tarifiem, ko piemēro ES iekšzemes sakariem, un tarifiem, kas piemērojami dalībvalsts iekšzemes balss sakariem (fiksētajiem un mobilajiem) un SMS sakariem, no 2025. gada 1. janvāra tīklu nodrošinātāji, kuri brīvprātīgi nolemj nepiemērot papildmaksas par ES iekšzemes sakariem, būtu jāatbrīvo no maksimālo mazumtirdzniecības cenu piemērošanas, ievērojot godīgas izmantošanas politiku, lai tādējādi priekšrocības, ko sniedz vienādas dalībvalsts iekšzemes un ES iekšzemes sakaru mazumtirdzniecības cenas, patērētājiem nodrošinātu agrāk. Godīgas izmantošanas politika tiks noteikta īstenošanas aktā, kas Komisijai pēc apspriešanās ar BEREC būtu jāpieņem līdz 2024. gada 31. decembrim.*
- (81) *Otrkārt, no 2029. gada 1. janvāra tīklu nodrošinātājiem nebūtu jāpiemēro atšķirīgas dalībvalsts iekšzemes sakaru un ES iekšzemes sakaru mazumtirdzniecības cenas. Tomēr tīklu nodrošinātāju pienākums ievērot šo pasākumu ir atkarīgs no vairāku tādu tīklu nodrošinātājiem paredzētu aizsardzības pasākumu pieņemšanas, kuri attiecas uz ilgtspēju, godīgu izmantošanu un krāpšanas apkarošanas pasākumiem. Komisijai šādi aizsardzības pasākumi būtu jāpieņem ar īstenošanas aktu līdz 2028. gada 30. jūnijam.*
- (82) *Turklāt – pirms, sākot ar 2029. gada 1. janvāri, tiek pilnībā atceltas mazumtirdzniecības papildmaksas par ES iekšzemes sakariem, Komisijai pēc apspriešanās ar BEREC līdz 2027. gada 30. jūnijam jāpārskata noteikumi par ES iekšzemes sakariem.*

- (83) *Pārskatīšanas ietvaros Komisijai ar BEREC atbalstu būtu jānovērtē jauno pasākumu ietekme uz patērētājiem un tīklu nodrošinātājiem, arī ņemot vērā mainīgo tirgus dinamiku. Novērtējumā būtu jāiekļauj vairumtirdzniecības izmaksu attīstība, ES iekšzemes sakaru mazumtirdzniecības cenu tendence, izmaiņas patērētāju izvēlē, iespējamā ietekme uz numuratkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniegšanas valstu tirgiem, jo īpaši uz mazumtirdzniecības cenām, ko piemēro patērētājiem, pasākumu iespējamā ietekme uz tīklu nodrošinātāju ieņēmumiem, numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu vai jebkādu alternatīvu ES iekšzemes sakariem izmantošanas apmērs, pieejamība un konkurētspēja, un tarifu plānu attīstība attiecībā uz ES iekšzemes sakariem.*
- (84) *Novērtējums būs par pamatu tam, lai Komisija līdz 2028. gada 30. jūnijam pieņemtu īstenošanas aktu, ar ko nosaka tīklu nodrošinātājiem paredzētus aizsardzības pasākumus attiecībā uz ilgtspēju, godīgu izmantošanu un krāpšanas apkarošanas pasākumiem. Tas varētu arī kalpot par pamatu iespējamam Komisijas tiesību akta priekšlikumam, lai pēc vajadzības grozītu pasākumus.*

- (85) *Lai vāktu ziņas, uzraudzītu, pārskatītu un ziņotu par noteikumu ietekmi uz ES iekšzemes sakariem, Komisijai, BEREC, valstu regulatīvajām iestādēm un attiecīgā gadījumā citām attiecīgajām kompetentajām iestādēm visi komercnoslēpumi un cita konfidenciāla informācija, ar ko tīklu nodrošinātāji dalās, būtu jāuzskata par konfidenciāliem. Tomēr konfidenciālas informācijas aizsardzībai nebūtu jāliedz kompetentajām valsts iestādēm laikus dalīties šādā informācijā.*
- (86) *Atbilstoši proporcionalitātes principam ar šo regulu ieviestajiem pasākumiem, kas piemērojami ES iekšzemes sakariem, vajadzētu būt ierobežotiem laikā, un tiem būtu jābeidzas līdz 2032. gada 30. jūnijam. Šādam pagarinājumam būtu jāļauj Komisijai apkopot un pārbaudīt datus, kuri ir būtiski, lai novērtētu pasākumu ietekmi, vienlaikus nodrošinot, ka neaizsargāti patērētāji ir aizsargāti pret potenciāli pārmērīgām ES iekšzemes sakaru cenām. Pasākumu termiņa beigas sakrīt ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2022/612²⁰ termiņa beigu datumu.*
- (87) *Lai būtu iespējams nekavējoties piemērot šajā regulā paredzētos pasākumus, šai regulai būtu jāstājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī,*

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/612 (2022. gada 6. aprīlis) par viesabonēšanu publiskajos mobilo sakaru tīklos Savienībā (OV L 115, 13.4.2022., 1. lpp.).

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Šīs regulas mērķis ir atvieglot un stimulēt ļoti augstas veiktspējas tīklu ("ĻAVT") izvēršanu, veicinot esošās fiziskās infrastruktūras koplietošanu un dodot iespēju efektīvāk ierīkot jaunu fizisko infrastruktūru, lai šādus tīklus varētu izvērst ātrāk un par zemākām izmaksām.
2. Ja kāda šīs regulas norma ir pretrunā kādai **Direktīvu 2002/77/EK**, (ES) 2018/1972 vai **(ES) 2022/2555** normai, prevalē attiecīgā minēto direktīvu norma.
3. **Šī regula nosaka minimālās prasības 1. punktā noteikto mērķu sasniegšanai.**
Dalībvalstis var saglabāt vai ieviest Savienības tiesību aktiem atbilstošus pasākumus, **kas ir stingrāki vai** detalizētāki ■ par minētajām **minimālajām prasībām**, ja minētie pasākumi palīdz veicināt esošās fiziskās infrastruktūras koplietošanu vai dod iespēju efektīvāk ierīkot jaunu fizisko infrastruktūru.
4. Atkāpjoties no šā panta 3. punkta, dalībvalstis **minētajā punktā minētos pasākumus** nesaglabā vai neievieš **attiecībā uz 3. panta 5. punkta pirmās daļas a)-e) apakšpunktu, 3. panta 7. un 10. punktu, 4. panta 7. punktu, 5. panta 2. punkta otro daļu, 5. panta 5. punktu, 6. panta 2. punktu un 10. panta 7. un 8. punktu.**

5. *Šī regula neskar dalībvalstu pienākumu aizsargāt valsts drošību un pilnvaras aizsargāt pārējās valsts pamatfunkcijas, tostarp nodrošināt valsts teritoriālo integritāti un uzturēt likumību un kārtību.*

2. pants.

Definīcijas

Šajā regulā piemēro Direktīvā (ES) 2018/1972 noteiktās definīcijas, konkrēti šādas definīcijas: “elektronisko sakaru tīkls”, “ļoti augstas veiktspējas tīkls”, “publisks elektronisko sakaru tīkls”, “tīkla pieslēgumpunkts”, “saistītās iekārtas”, “galalietotājs”, “tīklu un pakalpojumu drošība”, “piekļuve” un “operators”.

Piemēro arī šādas definīcijas:

- 1) “tīkla operators” ir:
 - a) operators, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/1972 2. panta 29) punktā;
 - b) uzņēmums, kurš nodrošina fizisko infrastruktūru, kas izveidota nolūkā sniegt:
 - i) i) ražošanas, transportēšanas vai sadales pakalpojumu attiecībā uz:
 - gāzi;
 - elektrību, ieskaitot sabiedrisku vietu apgaismošanu;

- siltumapgādi;
 - ūdensapgādi, ieskaitot notekūdeņu un kanalizācijas izvadīšanu vai attīrīšanu un kanalizācijas sistēmas;
- ii) transporta pakalpojumus, ieskaitot dzelzceļa, autoceļu, *tostarp ielu, tuneļu* ostu un lidostu pakalpojumus;

2) ***“publisko tiesību subjekts” ir struktūra, kurai piemīt visas tālāk minētās īpašības:***

- a) ***tā ir nodibināta ar konkrētu mērķi apmierināt vispārējas vajadzības, kurām nav rūpnieciska vai komerciāla rakstura;***
- b) ***tā ir juridiska persona;***
- c) ***tā pilnīgi vai daļēji saņem finansējumu no valsts, reģionālām vai vietējām iestādēm vai citiem publisko tiesību subjektiem vai tās pārvaldību uzrauga minētās iestādes vai subjekti; vai tai ir vadība, valde vai uzraudzības padome, kurā vairāk nekā pusi locekļu ieceļ valsts, reģionālās vai vietējās iestādes vai citi publisko tiesību subjekti;***

3) ***“publiskā sektora struktūra” ir valsts, reģionāla vai vietēja iestāde, publisko tiesību subjekts vai vienas vai vairāku šādu iestāžu vai viena vai vairāku šādu publisko tiesību subjektu apvienība;***

4) “fiziskā infrastruktūra” ir:

- a) jebkurš tīkla elements, kas paredzēts citu tīkla elementu izmitināšanai, pats neklūdams par aktīvu tīkla elementu, piemēram, caurules, masti, kanāli, kontrolakas, kanalizācijas atveres, sadales skapji, antenu iekārtas, torņi un balsti, kā arī ēkas, **tostarp to jumti un to fasādes daļas**, vai ieejas ēkās un jebkurš cits aktīvs, ieskaitot ielu aprīkojumu, piemēram, apgaismes stabi, ceļazīmes, luksofori, sludinājumu dēļi un **ceļu lietošanas maksas iekasēšanas staciju konstrukcijas**, kā arī autobusu un tramvaju pieturas un metro **un dzelzceļa** stacijas;
- b) ja tie nav daļa no tīkla un pieder publiskā sektora struktūrām vai ja tās tos kontrolē: ēkas, **tostarp to jumti un to fasādes daļas**, vai ieejas ēkās un jebkurš cits aktīvs, ieskaitot ielu aprīkojumu, piemēram, apgaismes stabi, ceļazīmes, luksofori, sludinājumu dēļi, **ceļu lietošanas maksas iekasēšanas staciju konstrukcijas**, autobusu un tramvaju pieturas un metro **un dzelzceļa** stacijas.

Kabeļi, tostarp tumšās optiskās šķiedras kabeļi, kā arī tīklu elementi, ko izmanto dzeramā ūdens, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2020/2184 ²¹ 2. panta 1) punktā, apgādē nav fiziskā infrastruktūra šīs regulas nozīmē;

5) “inženiertehniskie darbi” ir celtniecības vai inženiertehnisko darbu kopējais iznākums, kas pats par sevi spēj pildīt kādu saimniecisku vai tehnisku funkciju un ietver vienu vai vairākus fiziskās infrastruktūras elementus;

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2020/2184 (2020. gada 16. decembris) par dzeramā ūdens kvalitāti (OV L 435, 23.12.2020., 1. lpp.).

- 6) “ēkas iekšējā fiziskā infrastruktūra” ir fiziskā infrastruktūra vai iekārtas galalietotāja atrašanās vietā, arī kopīpašumā esoši elementi, kas paredzēta vadu un/vai bezvadu piekļuves tīklu izmitināšanai, ja šādi piekļuves tīkli spēj nodrošināt elektronisko sakaru pakalpojumus un savienot ēkas piekļuves punktu ar tīkla pieslēgumpunktu;
- 7) “ēkas iekšējā optiskās šķiedras instalācija” ir optiskās šķiedras kabeļi galalietotāja atrašanās vietā, arī kopīpašumā esoši elementi, kas paredzēti elektronisko sakaru pakalpojumu nodrošināšanai un ēkas piekļuves punkta savienošanai ar tīkla pieslēgumpunktu;
- 8) “optiskajai šķiedrai gatava ēkas iekšējā fiziskā infrastruktūra” ir ēkas iekšējā fiziskā infrastruktūra, kas paredzēta optiskās šķiedras elementu izmitināšanai;
- 9) “kapitālās renovācijas darbi” ir ■ inženiertehniskie ■ darbi galalietotāja atrašanās vietā, kuros tiek veiktas konstrukcijas izmaiņas visā ēkas iekšējā fiziskajā infrastruktūrā vai ievērojamā tās daļā un par kuriem *saskaņā ar valsts tiesību aktiem* jābūt saņemtai būvatļaujai;
- 10) “atļauja” ir tiešs vai netiešs lēmums vai lēmumu kopums, ko vienlaikus vai secīgi pieņem viena vai vairākas kompetentās iestādes un kas *saskaņā ar valsts tiesību aktiem* vajadzīgs, lai uzņēmums varētu veikt celtniecības vai ■ inženiertehniskus darbus nolūkā ierīkot *ĻAVT* elementus;

- 11) “piekļuves punkts” ir fizisks punkts ēkā vai ārpus tās, kas ir piekļūstams **uzņēmumiem, kuri nodrošina vai kuriem** atļauts nodrošināt publiskus elektronisko sakaru tīklus, kur ir darīta pieejama optiskajai šķiedrai gatava ēkas iekšējā fiziskā infrastruktūra;
- 12) **“piekļuves tiesības” ir Direktīvas (ES) 2018/1972 43. panta 1. punktā minētās operatoram piešķirtās tiesības uzstādīt iekārtas uz, virs vai zem publiska vai privāta īpašuma, lai ierīkotu LĀVT un ar to saistītas iekārtas.**

3. pants

Piekļuve esošajai fiziskajai infrastruktūrai

1. **Tīkla operatori un** publiskā sektora struktūras, kurām pieder fiziskā infrastruktūra vai kuras to kontrolē, **pēc operatora rakstiska pieprasījuma izpilda** visus pamatotos pieprasījumus par piekļuvi minētajai fiziskajai infrastruktūrai saskaņā ar taisnīgiem un saprātīgiem noteikumiem, kas attiecas arī uz cenu, lai ierīkotu **LĀVT** elementus vai ar to saistīto iekārtu elementus. Publiskā sektora struktūras, kurām pieder fiziskā infrastruktūra vai kuras to kontrolē, izpilda visus šādus pamatotos pieprasījumus saskaņā arī ar nediskriminējošiem noteikumiem. Šādos rakstiskos pieprasījumos norāda fiziskās infrastruktūras elementus, kuriem tiek prasīta piekļuve, tostarp konkrētu laikposmu.
- Dalībvalstis var noteikt detalizētas prasības attiecībā uz minēto pieprasījumu administratīvajiem aspektiem.**

2. *Pēc operatora pieprasījuma juridiskas personas, kuras galvenokārt darbojas kā zemes nomnieki vai kā zemes tiesību – izņemot īpašumtiesības – īpašnieki zemes teritorijās, kurās plānots uzstādīt vai ir uzstādītas iekārtas, lai ierīkotu ĻAVT elementus, vai kas zemes īpašnieku vārdā pārvalda nomas līgumus, ar operatoriem godprātīgi vienojas par piekļuvi šādai zemes teritorijai, arī par cenu, kura attiecīgā gadījumā atspoguļo tirgus situāciju, saskaņā ar valsts līgumtiesībām.*

Šā punkta pirmajā daļā minētie operatori un juridiskās personas informē valsts regulatīvo iestādi par vienošanos, kas noslēgta saskaņā ar pirmo daļu, arī par saskaņoto cenu.

Lai atvieglotu šādu vienošanos noslēgšanu, dalībvalstis var dot norādījumus attiecībā uz noteikumiem, tostarp attiecībā uz cenu.

3. Dalībvalstis var noteikt, ka *tādu privātu komercēku, kuras nepieder tīkla operatoram vai kuras nekontrolē tīkla operators, īpašniekiem pēc operatora rakstiska pieprasījuma ir jāizpilda pamatoti pieprasījumi par piekļuvi minētajām ēkām, tostarp to jumtiem, lai saskaņā ar taisnīgiem un saprātīgiem noteikumiem un par cenu, kas atspoguļo tirgus situāciju, uzstādītu ĻAVT elementus vai ar tiem saistīto iekārtu elementus. Pirms piekļuves prasītājs iesniedz šādu pieprasījumu, tiek izpildīti visi šie nosacījumi:*

- a) ēka atrodas lauku vai attālā teritorijā, kā to definējušas dalībvalstis;*

- b) *teritorijā, par kuru tiek iesniegts pieprasījums par piekļuvi, nav pieejams tāda paša veida fiksēts vai mobils LAVT, kādu piekļuves prasītājs plāno ierīkot, un saskaņā ar pieprasījuma iesniegšanas dienā pieejamo informāciju, kas apkopota ar vienotā informācijas punkta starpniecību, nav plāna šādu tīklu ierīkot;*
- c) *teritorijā, par kuru tiek iesniegts pieprasījums par piekļuvi, nav fiziskas infrastruktūras, kas pieder tīkla operatoriem vai publiskā sektora struktūrām, vai kuru tie kontrolē, un kas ir tehniski piemērota LAVT elementu izmitināšanai.*

Dalībvalstis var noteikt tādu komercēku kategoriju sarakstu, kuras sabiedriskās drošības, aizsardzības, drošuma un veselības apsvērumu dēļ var atbrīvot no pienākuma izpildīt šādu pieprasījumu piešķirt piekļuvi. Minēto sarakstu un minēto kategoriju identificēšanai piemērojamos kritērijus publicē ar vienota informācijas punkta starpniecību.

4. Nosakot **■** taisnīgus un saprātīgus piekļuves piešķiršanas noteikumus, *tostarp cenas, un lai nepieļautu pārmērīgas cenas*, tīkla operatori un publiskā sektora struktūras, kurām pieder fiziska infrastruktūra vai kuras to kontrolē, *attiecīgā gadījumā* ņem vērā *vismaz:*

- a) *spēkā esošos līgumus un komerciālos noteikumus, par kuriem operatori, kas prasa piekļuvi, vienojušies ar tīkla operatoriem vai publiskā sektora struktūrām, kas piešķir piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai;*

- b) nepieciešamību nodrošināt, ka piekļuves nodrošinātājam ir taisnīga iespēja atgūt izmaksas, kas tam radušās saistībā ar piekļuves nodrošināšanu savai fiziskajai infrastruktūrai, ņemot vērā konkrētos valsts apstākļus, **uzņēmējdarbības modeļus** un tarifu struktūras, kas ieviestas, lai nodrošinātu taisnīgu iespēju atgūt izmaksas; elektronisko sakaru tīklu gadījumā jāņem vērā arī valsts regulatīvās iestādes noteiktie tiesiskās aizsardzības līdzekļi;
- c) ***uzturēšanas un pielāgošanas papildu izmaksas, kas rodas saistībā ar piekļuves nodrošināšanu attiecīgajai fiziskajai infrastruktūrai;***
- d) pieprasītās piekļuves ietekmi uz piekļuves nodrošinātāja uzņēmējdarbības plānu, arī investīcijas fiziskajā infrastruktūrā, attiecībā uz kuru ir pieprasīta piekļuve;
- e) konkrētā gadījumā, kad piekļuve attiecas uz operatoru fizisko infrastruktūru, ***jebkādos attiecīgus norādījumus, ievērojot 13. punktu, un jo īpaši:***
- i) ***minēto investīciju ekonomisko dzīvotspēju, pamatojoties uz to riska profilu;***
 - ii) ***nepieciešamību saņemt taisnīgu atdevi no investīcijām un šādu investīciju atdeves laika grafiku;***
 - iii) ***piekļuves iespējamo ietekmi uz konkurenci lejupējā tirgū un tādējādi uz cenām un investīciju atdevi;***

- iv) *tīkla aktīvu amortizāciju piekļuves pieprasīšanas laikā;*
 - v) *ekonomisko pamatojumu investīcijām to veikšanas laikā, jo īpaši investīcijām tādā fiziskajā infrastruktūrā, ko izmanto savienojamības nodrošināšanai; un*
 - vi) *piekļuves pieprasītājam iepriekš izteiktus piedāvājumus veikt kopīgas investīcijas fiziskās infrastruktūras ierīkošanā, ievērojot jo īpaši Direktīvas (ES) 2018/1972 76. pantu, vai ierīkošanu veikt kopīgi;*
 - f) *kad apsver operatoru nepieciešamību no investīcijām gūt taisnīgu atdevi, kura atspoguļo attiecīgos tirgus apstākļus, ņem vērā to dažādos uzņēmējdarbības modeļus, jo īpaši tādu uzņēmumu gadījumā, kuri galvenokārt nodrošina saistītās iekārtas un piedāvā fizisku piekļuvi vairāk nekā vienam uzņēmumam, kurš nodrošina vai kam ir atļauts nodrošināt publiskus elektronisko sakaru tīklus.*
5. Tīkla operatori un publiskā sektora struktūras, kurām pieder fiziska infrastruktūra vai kuras to kontrolē, var atteikt piekļuvi konkrētai fiziskai infrastruktūrai, *atteikumu pamatojot* ar vienu vai vairākiem šādiem *iesmesliem*:
- a) fiziskā infrastruktūra, attiecībā uz kuru ir pieprasīta piekļuve, nav tehniski piemērota 1. punktā minēto *LAVT* elementu izmitināšanai;

- b) trūkst vietas, lai izvietotu *I.* punktā minētos **ĻAVT** elementus vai ar to saistīto iekārtu elementus – tostarp, kad ir ņemtas vērā piekļuves nodrošinātāja turpmākās vajadzības pēc vietas, par kurām ir sniegtas pietiekamas liecības, ***piemēram, atsaucoties uz publiski pieejamiem investīciju plāniem vai uz procentuālo daļu, ko no kopējās fiziskās infrastruktūras konsekvēnti rezervē nākotnes vajadzībām;***
- c) pastāv ***pamatoti iemesli saistībā ar*** drošumu, ***valsts drošību*** un sabiedrības veselību ***■*** ;
- d) ***pastāv pienācīgi pamatoti iemesli saistībā ar*** kāda tīkla, jo īpaši valsts kritiskās infrastruktūras, integritāti un drošību;
- e) ***pastāv pienācīgi pamatots risks***, ka plānotie elektronisko sakaru pakalpojumi varētu nopietni traucēt tādu citu pakalpojumu sniegšanai, kurus sniedz tajā pašā fiziskajā infrastruktūrā;
- f) ir pieejami dzīvotspējīgi alternatīvi risinājumi ***pasīvai*** vairumtirdzniecības fiziskai piekļuvei elektronisko sakaru tīkliem, ***kas ir piemēroti ĻAVT nodrošināšanai un tiek piedāvāti uz taisnīgiem un saprātīgiem noteikumiem***, kurus nodrošina viens un tas pats tīkla operators ***vai – lauku vai attālo reģionu gadījumā, kur tīklu ekspluatē vienīgi uz vairumtirdzniecības pamata un kur tas pieder publiskā sektora struktūrām vai kur tās to kontrolē – kurus nodrošina šāda tīkla operators.***

6. *Dalībvalstis var paredzēt, ka tīkla operatori un publiskā sektora struktūras, kurām pieder fiziskā infrastruktūra vai kuras to kontrolē, var atteikt piekļuvi konkrētai fiziskai infrastruktūrai, ja pastāv dzīvotspējīgi alternatīvi risinājumi nediskriminējošai, atvērtai, aktīvai vairumtirdzniecības piekļuvei, tādiem LĀVT, ko nodrošina viens un tas pats tīkla operators vai tā pati publiskā struktūra, ar noteikumu, ka ir izpildīti abi šie priekšnosacījumi:*

a) šādi alternatīvi vairumtirdzniecības piekļuves risinājumi tiek piedāvāti saskaņā ar taisnīgiem un saprātīgiem noteikumiem, kas attiecas arī uz cenu;

b) operatora, kas iesniedz pieprasījumu, ierīkošanas projekts attiecas uz to pašu pārklājuma zonu, un nav cita šo pārklājuma zonu apkalpojoša optiskās šķiedras tīkla, kas savienotu galalietotāju telpas.

Šo punktu piemēro tikai tām dalībvalstīm, kurās šāda vai līdzvērtīga atteikuma iespēja tiek piemērota ...[šīs regulas spēkā stāšanās diena] saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kas atbilst Savienības tiesību aktiem.

7. *Šā panta 5. un 6. punktā minētajā piekļuves atteikuma gadījumā tīkla operators vai publiskā sektora struktūra, kurai pieder fiziskā infrastruktūra vai kura to kontrolē, ne vēlāk kā viena mēneša laikā no pilnīga piekļuves pieprasījuma saņemšanas dienas piekļuves pieprasītājam rakstiski paziņo konkrētus un detalizētus šāda atteikuma iemeslus, izņemot, ja pieprasījums attiecas uz valsts kritisko infrastruktūru, kā tā definēta valsts tiesību aktos, tad piekļuves prasītājam adresētajā paziņojumā par atteikumu nav jānorāda konkrēti un detalizēti iemesli.*

8. Dalībvalstis var izveidot **vai norīkot** struktūru, kas koordinē pieprasījumus piešķirt piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai, kura pieder publiskā sektora struktūrām vai kuru tās kontrolē, sniedz juridiskas un tehniskas konsultācijas, apspriežot piekļuves noteikumus, un atvieglo informācijas sniegšanu ar 12. pantā minētā vienotā informācijas punkta starpniecību.
9. **Šā panta 1., 4. un 5.** punktā noteiktos pienākumus neattiecina uz fizisko infrastruktūru, uz kuru jau attiecas pienākumi nodrošināt piekļuvi, ko valsts regulatīvās iestādes noteikušas saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/1972 vai kas izriet no Savienības valsts atbalsta noteikumu piemērošanas, kamēr pastāv šādi pienākumi nodrošināt piekļuvi.
10. Publiskā sektora struktūras, kurām pieder **fiziskā infrastruktūra** vai noteiktas **fiziskās infrastruktūras** kategorijas vai kuras tās kontrolē, var nepiemērot 1., 4. un 5. punktu minētajai **fiziskajai infrastruktūrai** vai minētajām **fiziskās infrastruktūras** kategorijām arhitektoniskas, vēsturiskas, reliģiskas vai **vidiskas** vērtības dēļ vai sabiedriskās drošības, **aizsardzības**, drošuma un veselības apsvērumu dēļ. Dalībvalstis **vai attiecīgā gadījumā reģionālās un vietējās iestādes** šādu **fizisko infrastruktūru** vai **fiziskās infrastruktūras** kategorijas savā teritorijā identificē, pamatojoties uz pienācīgi pamatotiem un samērīgiem iemesliem. **Fiziskās infrastruktūras kategoriju sarakstu un to identificēšanai piemērotos kritērijus** publicē ar vienota informācijas punkta starpniecību.

11. Operatoriem ir tiesības piedāvāt piekļuvi savai fiziskajai infrastruktūrai, lai ierīkotu tīklus, kas nav elektronisko sakaru tīkli vai ar tiem saistītās iekārtas.
12. **Neatkarīgi no 3. punkta** šis pants neskar fiziskās infrastruktūras īpašnieka tiesības uz īpašumu gadījumos, kad tīkla operators vai publiskā sektora struktūra nav īpašnieks, un jebkuru citu trešo personu, piemēram, zemes īpašnieku un privātīpašumu īpašnieku, tiesības uz īpašumu **vai attiecīgā gadījumā – īrnieku tiesības**.
13. Pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām, valstu strīdu izšķiršanas iestādēm un citām kompetentajām Savienības iestādēm vai aģentūrām attiecīgajās nozarēs **un ņemot vērā dalībvalstīs iedibinātos principus un to atšķirīgās situācijas**, Komisija ciešā sadarbībā ar BEREC var dot norādījumus par šā panta piemērošanu.

4. pants

Fiziskās infrastruktūras pārredzamība

1. Lai varētu pieprasīt piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai saskaņā ar 3. pantu, operatoram ir tiesības pēc pieprasījuma un ar vienota informācijas punkta starpniecību piekļūt šādi minimālai informācijai elektroniskā formātā par esošo fizisko infrastruktūru:
 - a) ģeoreferencētā atrašanās vieta un maršruts;

- b) infrastruktūras veids un pašreizējā izmantošana;
- c) kontaktpunkts.

Šādai minimālajai informācijai var piekļūt ■ saskaņā ar samērīgiem, nediskriminējošiem un pārredzamiem noteikumiem un noteikti ne vēlāk kā *desmit darba* dienu laikā pēc dienas, kad iesniegts pieprasījums par piekļuvi informācijai. ***Pienācīgi pamatotos gadījumos minēto termiņu var pagarināt vienu reizi par piecām darba dienām. Operatorus, kas pieprasa piekļuvi, par termiņa pagarināšanu informē ar vienota informācijas punkta starpniecību.***

Ikviens operators, kurš, ievērojot šo pantu, pieprasa piekļuvi informācijai, norāda ģeogrāfisko teritoriju, kurā tas paredzējis ierīkot **LAVT** elementus vai ar to saistīto iekārtu elementus.

Piekļuvi minimālajai informācijai var ierobežot **vai atteikt** ar noteikumu, ka tas ir vajadzīgs, lai nodrošinātu konkrētu ēku, kuras pieder publiskā sektora struktūrām vai kuras tās kontrolē, drošību, tīklu drošību un integritāti, valsts drošību, **valsts kritiskās infrastruktūras drošību**, sabiedrības veselību vai drošību vai ja tas vajadzīgs konfidencialitātes apsvērumu dēļ vai ekspluatācijas noslēpumu un komercnoslēpumu dēļ.

2. ***Papildus 1. punkta pirmajā daļā minētajai minimālajai informācijai, dalībvalstis var pieprasīt informāciju par esošo fizisko infrastruktūru, piemēram, informāciju par fiziskās infrastruktūras izmantošanas līmeni.***

3. Tīkla operatori un publiskā sektora struktūras ar vienota informācijas punkta starpniecību elektroniskā formātā dara pieejamu *vismaz* 1. punktā minēto minimālo informāciju *un attiecīgā gadījumā – 2. punktā minēto papildu informāciju*, un ātri dara pieejamus minētās informācijas atjauninājumus. *Ja tīkla operatori vai publiskā sektora struktūras neizpilda šā punkta prasības, kompetentās iestādes var pieprasīt, lai 1. punktā minētā trūkstošā informācija elektroniskā formātā ar vienota informācijas punkta starpniecību tiktu darīta pieejama 10 darba dienu laikā no dienas, kad saņemts šāds pieprasījums, neskarot dalībvalstu iespēju par minētā pienākuma nepildīšanu piemērot sankcijas tīkla operatoriem un publiskā sektora struktūrām, kurām pieder fiziskā infrastruktūra vai kuras to kontrolē.*
4. *Pārejas periodā, kas ir pēc iespējas īss un nav garāks par 12 mēnešiem, dalībvalstis var no 3. punktā minētā pienākuma atbrīvot pašvaldības, kurās ir mazāk nekā 3500 iedzīvotāju. Dalībvalstis sagatavo ceļvedi ar termiņiem, kuros ar vienota informācijas punkta starpniecību elektroniskā formātā publisko 1. punktā minēto minimālo informāciju. Minētos izņēmumus un ceļvežus publicē ar vienota informācijas punkta starpniecību. Minētajā pārejas periodā minētās pašvaldības nodrošina, ka operatori var piekļūt publiskotajai informācijai.*

5. Tīkla operatori un publiskā sektora struktūras izpilda pamatotus pieprasījumus veikt to fiziskās infrastruktūras konkrētu elementu klātienes apsekojumus, ja no operatora ir saņemts konkrēts **rakstisks** pieprasījums. Šādā pieprasījumā precīzi norāda fiziskās infrastruktūras elementus, uz kuriem attiecas **ĻAVT** elementu vai ar to saistīto iekārtu elementu ierīkošana. Atļauju veikt norādīto fiziskās infrastruktūras elementu apsekojumus uz vietas piešķir viena mēneša laikā no pieprasījuma saņemšanas dienas saskaņā ar samērīgiem, nediskriminējošiem un pārredzamiem noteikumiem, ievērojot 1. punkta ceturtajā daļā noteiktos ierobežojumus. ***Dalībvalstis var noteikt detalizētas prasības attiecībā uz minēto pieprasījumu administratīvajiem aspektiem.***
6. ***Pienācīgi pamatotu un samērīgu iemeslu dēļ dalībvalstis var identificēt*** valsts kritisko infrastruktūru, kā tā definēta valsts tiesību aktos, ***vai tās daļas, uz ko neattiecas 1., 3. un 5. punktā minētie pienākumi.***
7. Panta 1., 3. un 5. punktu nepiemēro, ja:
- a) fiziskā infrastruktūra nav tehniski piemērota **ĻAVT** vai ar to saistīto iekārtu ierīkošanai;

- b) panta 1. punkta pirmajā daļā paredzētais pienākums sniegt informāciju par konkrētiem esošās fiziskās infrastruktūras **veidiem** būtu nesamērīgs, pamatojoties uz [] dalībvalstu veiktu izmaksu un ieguvumu analīzi un [] apspriešanos ar ieinteresētajām personām; *vai*
- c) *saskaņā ar 3. panta 10. punktu uz fizisko infrastruktūru neattiecas pienākumi nodrošināt piekļuvi.*

Šādu izņēmumu *piemērošanas pamatojumu, kritērijus un nosacījumus* publicē ar vienota informācijas punkta starpniecību un paziņo Komisijai.

8. Operatori, kuri saskaņā ar šo pantu iegūst piekļuvi informācijai, veic pienācīgus pasākumus, lai nodrošinātu konfidencialitātes, kā arī ekspluatācijas noslēpuma un komercnoslēpuma ievērošanu. *Šādā nolūkā tie nodrošina informācijas konfidencialitāti un informāciju izmanto tikai tīkla ierīkošanas nolūkā.*

5. pants

Inženiertehnisko darbu koordinēšana

1. *Publiskā sektora struktūrām, kurām pieder fiziskā infrastruktūra vai kuras to kontrolē, un tīkla operatoriem* ir tiesības ar operatoriem, kuri plāno ierīkot LĀVT elementus vai ar to saistīto iekārtu elementus, vienoties par inženiertehnisko darbu koordinēšanu, arī izmaksu sadalījumu.

2. ***Kad publiskā sektora struktūras, kurām pieder fiziskā infrastruktūra vai kuras to kontrolē, un tīkla operatori*** tieši vai netieši veic vai plāno inženiertehniskos darbus, ko pilnībā vai daļēji finansē no publiskiem līdzekļiem, tie izpilda visus pamatotos rakstiskos pieprasījumus minētos inženiertehniskos darbus koordinēt saskaņā ar pārredzamiem un nediskriminējošiem noteikumiem, ko iesnieguši operatori nolūkā ierīkot ***ĻAVT elementus vai ar to saistīto iekārtu elementus***. ***Dalībvalstis var noteikt detalizētas prasības attiecībā uz minētā pieprasījuma administratīvajiem aspektiem.***

Pieprasījumus koordinēt inženiertehniskos darbus izpilda ar noteikumu, ka ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:

- a) inženiertehnisko darbu koordinēšana tīkla operatoram ***vai publiskā sektora iestādei, kurai pieder fiziskā infrastruktūra vai kura to kontrolē***, kas sākotnēji plānoja attiecīgos inženiertehniskos darbus, neradīs neatgūstamas papildu izmaksas, tostarp papildu kavēšanās izraisītas izmaksas, neskarot iespēju izmaksas sadalīt starp attiecīgajām personām;
- b) tīkla operators ***vai publiskā sektora struktūra, kurai pieder fiziskā infrastruktūra vai kura to kontrolē***, kas sākotnēji plānoja attiecīgos inženiertehniskos darbus, turpina kontrolēt darbu koordinēšanu;
- c) pieprasījums ir iesniegts iespējami drīz un – ja atļauja ir vajadzīga inženiertehniskajiem darbiem – vismaz ***vienu*** mēnesi pirms galīgā projekta iesniegšanas iestādēm, kuras izdod atļaujas.

3. Dalībvalstis var paredzēt, ka *pieprasījumus koordinēt inženiertehniskos darbus, ko uzņēmums, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus, iesniedz uzņēmumam, kurš pieder publiskā sektora struktūrām vai kuras to kontrolē, un kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus, var uzskatīt par nepamatotiem tādā gadījumā, kad inženiertehniskie darbi veicina ĻAVT ierīkošanu ar noteikumu, ka minētie ĻAVT atrodas lauku vai attālos reģionos, tie pieder publiskā sektora struktūrām vai atrodas to kontrolē, un tos ekspluatē vienīgi uz vairumtirdzniecības pamata.*
4. Pieprasījumu koordinēt inženiertehniskos darbus, ko uzņēmums, *kurš nodrošina vai kuram ir* atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus, iesniedz uzņēmumam, *kurš nodrošina vai kuram ir* atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus, var uzskatīt par nepamatotu, ja ir izpildīti abi šādi nosacījumi:
- a) pieprasījums attiecas uz teritoriju, uz kuru attiecas viens no šiem nosacījumiem:
- i) platjoslas tīklu, tostarp *ĻAVT*, aptvēruma prognoze, ievērojot Direktīvas (ES) 2018/1972 22. panta 1. punktu;
 - ii) aicinājums paziņot par nodomu ierīkot *ĻAVT*, ievērojot Direktīvas (ES) 2018/1972 22. panta 3. punktu;
 - iii) sabiedriskā apspriešana par Savienības valsts atbalsta noteikumu piemērošanu;

- b) uzņēmums, kurš iesniedzis pieprasījumu, nav izteicis nodomu a) apakšpunktā minētajā teritorijā ierīkot **LAVT**, izmantodams kādu no jaunākajām procedūrām, kas uzskaitītas minētajā punktā, un attiecībā uz laikposmu, kurā iesniegts koordinēšanas pieprasījums. ■

Ja koordinēšanas pieprasījumu, pamatojoties uz pirmo **daļu**, uzskata par nepamatotu, tad uzņēmums, kurš nodrošina vai kuram ir atļauts nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus un **kurš ir atteicies** koordinēt inženiertehniskos darbus, ierīko tādu fizisko infrastruktūru, kas spēj apmierināt iespējamās turpmākās pamatotās trešu personu piekļuves vajadzības.

5. ***Dalībvalstis var pienācīgi pamatotu un samērīgu iemeslu dēļ identificēt tādu inženiertehnisko darbu veidus, kurus uzskata par ierobežotiem, piemēram, vērtības, lieluma vai ilguma ziņā, vai kuri attiecas uz valsts kritisko infrastruktūru, un kurus varētu atbrīvot no pienākuma koordinēt inženiertehniskos darbus, ievērojot 2. punktu. Pamatojumu, kritērijus un nosacījumus, saskaņā ar kuriem šādiem inženiertehnisko darbu veidiem tiek piemērots izņēmums, publicē ar vienota informācijas punkta starpniecību.***

Dalībvalstis var nolemt, ka publiskā sektora struktūras, kurām pieder fiziskā infrastruktūra vai kuras to kontrolē, un tīkla operatori 2. un 4. punktu nepiemēro tādu inženiertehnisko darbu veidiem, kas saistīti ar valsts kritisko infrastruktūru vai tādu valsts drošības apsvērumu dēļ, kurus dalībvalstis identificējušas, ievērojot šā punkta pirmo daļu.

Publiskā sektora struktūras, kurām pieder fiziskā infrastruktūra vai kuras to kontrolē, un tīkla operatori var nolemt 2. un 4. punktu nepiemērot tādu ■ darbu veidiem, kurus dalībvalsts, ievērojot šā punkta pirmo daļu, ir identificējusi kā ierobežotus darbus.

6. ***Līdz ... [18 mēneši no šīs regulas spēkā stāšanās dienas] BEREC***, apspriedusies ar ieinteresētajām personām, valstu strīdu izšķiršanas iestādēm un citām kompetentajām Savienības iestādēm vai aģentūrām attiecīgajās nozarēs ***un ņēmusi vērā dalībvalstīs iedibinātos principus un katras dalībvalsts atšķirīgo situāciju***, ciešā sadarbībā ar ***Komisiju dod norādījumus par šā panta piemērošanu, jo īpaši par:***

a) tādu izmaksu sadali, kas saistītas ar inženiertehnisko darbu koordinēšanu, kā minēts 1. punktā;

b) kritērijiem, kas strīdu izšķiršanas iestādēm būtu jāievēro, kad tās risina strīdus, uz kuriem attiecas šis pants; un

c) kritērijiem, ar kuriem nodrošina spēju apmierināt iespējamās turpmākas pamatotas vajadzības, ja tiek atteikta inženiertehnisko darbu koordinēšana, ievērojot 4. punktu.

6. pants

Plānoto inženiertehnisko darbu pārredzamība

1. Lai varētu vienoties par 5. pantā minēto inženiertehnisko darbu koordinēšanu, jebkurš tīkla operators ***un publiskā sektora struktūras, kurām pieder fiziska infrastruktūra vai kuras to kontrolē***, ar vienota informācijas punkta starpniecību elektroniskā formātā dara pieejamu šādu minimālo informāciju:

a) darbu ģeoreferencētā atrašanās vieta un veids;

b) iesaistītās ***fiziskās infrastruktūras*** ■ elementi;

- c) plānotais darbu sākšanas datums un ilgums;
- d) attiecīgā gadījumā – plānotais datums galīgā projekta iesniegšanai kompetentajām iestādēm, kuras izdod atļaujas;
- e) kontaktpunkts.

Tīkla operators **un publiskā sektora struktūras, kurām pieder fiziska infrastruktūra vai kuras to kontrolē, nodrošina**, ka pirmajā daļā minētā informācija par plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem, kas saistīti ar to fizisko infrastruktūru, **ir pareiza, atjaunināta un tiek ātri darīta pieejama ar vienota informācijas punkta starpniecību**, tiklīdz tīkla operatoram ir pieejama informācija **par nākamajos sešos mēnešos plānotajiem darbiem** un jebkurā gadījumā un ja ir plānota atļauja, ne vēlāk kā **divus** mēnešus pirms atļaujas pieprasījums kompetentajām iestādēm ir iesniegts pirmo reizi.

Operatoriem ir tiesības pēc pamatota pieprasījuma piekļūt pirmajā daļā minētajai minimālajai informācijai elektroniskā formātā ar vienota informācijas punkta starpniecību, norādot teritoriju, kurā operators, kas iesniedz pieprasījumu, plāno ierīkot **ĻAVT** elementus vai ar tiem saistīto iekārtu elementus. **10 darba dienu laikā** no dienas, kad saņemts pieprasījums piekļūt informācijai, pieprasīto informāciju dara pieejamu saskaņā ar samērīgiem, nediskriminējošiem un pārredzamiem noteikumiem. **Pienācīgi pamatotos gadījumos minēto termiņu var pagarināt vienu reizi par piecām darba dienām.** Piekļuvi minimālajai informācijai var ierobežot **vai atteikt** tikai tad, ja tas ir vajadzīgs, lai nodrošinātu tīklu drošību un integritāti, valsts drošību, **kritiskās infrastruktūras drošību**, sabiedrības veselību vai drošību vai ja tas vajadzīgs konfidencialitātes apsvērumu dēļ vai ekspluatācijas noslēpumu vai komercnoslēpumu dēļ.

2. ***Dalībvalstis var pienācīgi pamatotu un samērīgu iemeslu dēļ identificēt tādu inženiertehnisko darbu veidus, kurus uzskata par ierobežotiem, piemēram, vērtības, lieluma vai ilguma ziņā, vai kuri attiecas uz valsts kritisko infrastruktūru, kā arī uz ārkārtas situācijām vai valsts drošības apsvērumiem, un uz kuriem tādēļ būtu pamatoti neattiecināt pienākumu darīt pieejamu minimālo informāciju, ievērojot 1. punktu. Pamatojumu, kritērijus un nosacījumus, saskaņā ar kuriem šādiem inženiertehnisko darbu veidiem tiek piemērots izņēmums, publicē ar vienota informācijas punkta starpniecību.***

Dalībvalstis var nolemt, ka publiskā sektora struktūras, kurām pieder fiziskā infrastruktūra vai kuras to kontrolē, un tīkla operatori 1. punktu nepiemēro tādu inženiertehnisko darbu veidiem, kas saistīti ar valsts kritisko infrastruktūru vai tādu valsts drošības apsvērumu dēļ, kurus dalībvalstis identificējušas, ievērojot šā punkta pirmo daļu.

Publiskā sektora struktūras, kurām pieder fiziskā infrastruktūra vai kuras to kontrolē, un tīkla operatori var nolemt 1. punktu nepiemērot informācijai par tādu inženiertehnisko darbu veidiem, kurus dalībvalsts, ievērojot šā punkta pirmo daļu, ir identificējusi kā ierobežotus darbus, kā arī ar ārkārtas situācijām saistītu iemeslu dēļ.

7. pants

Atļauju **un** piekļuves tiesību piešķiršanas procedūra

1. Kompetentās iestādes nepamatoti neierobežo **vai** nekavē neviena **ĻAVT** elementa vai ar to saistītu iekārtu elementa ierīkošanu. Dalībvalstis **dara visu iespējamo, lai veicinātu to**, ka noteikumi, kas reglamentē nosacījumus un procedūras, ko piemēro **ĻAVT** elementu vai ar to saistīto iekārtu elementu ierīkošanai nepieciešamo atļauju **un** piekļuves tiesību piešķiršanai, ir konsekventi visā valsts teritorijā.

2. Kompetentās iestādes ar vienota informācijas punkta starpniecību elektroniskā formātā dara pieejamu visu informāciju par nosacījumiem un procedūrām, ko piemēro tādai atļauju ***un*** piekļuves tiesību piešķiršanai, ***kam izmanto administratīvās procedūras***, tostarp informāciju par atbrīvojumiem no pienākuma saņemt dažas vai visas atļaujas vai piekļuves tiesības, kas prasītas valsts vai Savienības tiesību aktos, ***un informē par to, kā iesniegt pieteikumus elektroniskā formātā un kā iegūt informāciju par pieteikuma statusu.***
3. Ikvienam operatoram ir tiesības ar vienota informācijas punkta starpniecību elektroniskā formātā gan iesniegt pieteikumus ***visām vajadzīgajām*** atļaujām ***vai to atjaunināšanai*** vai piekļuves tiesībām, gan iegūt informāciju par sava pieteikuma statusu. ***Dalībvalstis var precizēt detalizētas procedūras minētās informācijas iegūšanai.***
4. Kompetentās iestādes 15 darba dienu laikā no pieteikuma saņemšanas, ***var*** noraidīt tādus pieteikumus atļaujām, tostarp pieteikumus par piekļuves tiesībām, par kuriem operators, kurš iesniedzis minēto pieteikumu, nav ar vienotā informācijas punkta starpniecību darījis pieejamu minimālo informāciju, ievērojot 6. panta 1. punkta pirmo daļu.

5. Kompetentās iestādes atļaujas, izņemot piekļuves tiesības, piešķir vai atsaka četru mēnešu laikā no dienas, kad ir saņemts pilns atļaujas pieteikums.

Kompetentās iestādes **20 darba dienu** laikā no dienas, kad saņemts pieteikums, nosaka, vai pieteikums par atļaujām vai piekļuves tiesībām ir pilnīgs. ■ Kompetentās iestādes pieteikuma iesniedzēju ***aicina*** minētajā termiņā sniegt trūkstošo informāciju. ***Kamēr kompetentā iestāde nosaka, vai atļaujas pieteikums ir pilnīgs, netiek apturēts vai pārtraukts kopējais četru mēnešu laikposms, kas paredzēts atļaujas pieteikuma izskatīšanai un kas sākas dienā, kad saņemts pilns pieteikums.***

Pirmā un otrā ***daļa*** neskar citus konkrētus termiņus vai pienākumus, kas noteikti, lai procedūra noritētu pareizi, un ir piemērojami atļauju piešķiršanas procedūrai, ieskaitot apelācijas procedūras, saskaņā ar Savienības tiesību aktiem vai valsts tiesību aktiem atbilstīgi Savienības tiesību aktiem, ***un neskar noteikumus, kas pieteikuma iesniedzējam piešķir papildu tiesības vai kuru mērķis ir nodrošināt atļauju iespējami ātrāku piešķiršanu.***

Dalībvalstis iepriekš nosaka un ar vienota informācijas punkta starpniecību publicē pamatojumu, uz kura balstīdamās kompetentā iestāde var izņēmuma kārtā un pienācīgi pamatotos gadījumos, rīkodamās pēc savas iniciatīvas, pagarināt šā punkta pirmajā daļā un 6. punktā minētos termiņus.

Jebkurš termiņa pagarinājums ir iespējami īss **un nepārsniedz četrus mēnešus, izņemot gadījumus, kad tas nepieciešams, lai ievērotu citus īpašus termiņus vai pienākumus, kas noteikti, lai procedūra noritētu pareizi, un ir piemērojami atļauju piešķiršanas procedūrai, ieskaitot apelācijas procedūras, saskaņā ar Savienības tiesību aktiem vai valsts tiesību aktiem atbilstīgi Savienības tiesību aktiem.**

Termiņa pagarinājumu **nevar pieprasīt, lai iegūtu trūkstošo informāciju, ko kompetentā iestāde nav pieprasījusi no pieteikuma iesniedzēja, ievērojot otro daļu.**

Katru atļaujas vai piekļuves tiesību piešķiršanas atteikumu pienācīgi **pamato** ar objektīviem, pārredzamiem, nediskriminējošiem un samērīgiem kritērijiem.

6. Atkāpjoties no Direktīvas (ES) 2018/1972 43. panta 1. punkta a) apakšpunkta, ja **LAVT** vai ar to saistītu iekārtu elementu ierīkošanai papildus atļaujām ir vajadzīgas tiesības piekļūt **uz**, virs vai zem publiska īpašuma **vai attiecīgā gadījumā** privātīpašuma **ar īpašnieka iepriekšēju atļauju vai saskaņā ar valsts tiesību aktiem**, kompetentās iestādes šādas piekļuves tiesības piešķir četru **mēnešu** laikā no **pilnīga** pieteikuma saņemšanas dienas **vai termiņā, kas noteikts valsts tiesību aktos, atkarībā no tā, kurš termiņš ir īsāks, izņemot ekspropriācijas gadījumā.**

7. *Kompetentās iestādes var atjaunot operatoram piešķirto atļauju attiecībā uz inženiertehniskajiem darbiem, kas nepieciešami ĻAVT vai ar to saistīto iekārtu elementu ierīkošanai, ja objektīvi pamatotu iemeslu dēļ inženiertehniskos darbus nevarēja uzsākt vai pabeigt pirms atļaujas derīguma termiņa beigām. Atļaujas atjaunošanu veic bez papildu procedūras prasībām operatoriem.*
8. *Dalībvalstis var inter alia pieprasīt atļaujas ĻAVT vai ar to saistītu iekārtu elementu ierīkošanai ēkās vai objektos ar arhitektonisku, vēsturisku, reliģisku vai vides vērtību, ko aizsargā saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai ja tas nepieciešams sabiedrības drošības, kritiskās infrastruktūras drošības vai vides apsvērumu dēļ.*
9. Atļaujām, izņemot piekļuves tiesības, kas vajadzīgas ĻAVT vai ar to saistītu iekārtu elementu ierīkošanai, nepiemēro nekādas nodevas vai maksas, kas pārsniedz administratīvās izmaksas, kā **mutatis mutandis** paredzēts Direktīvas (ES) 2018/1972 16. pantā.
10. *Komisija uzrauga šā panta piemērošanu dalībvalstīs. Minētajā nolūkā dalībvalstis reizi trijos gados ziņo Komisijai par to, kā tiek īstenots šis pants, un par to, vai ir izpildīti tajā uzskaitītie nosacījumi.*
11. *Šajā pantā noteikto procedūru piemēro, neskarot Direktīvas (ES) 2018/1972 57. pantu.*
12. Šis pants neskar dalībvalstu iespēju ieviest vēl citus noteikumus, lai kompetentās iestādes paātrinātu atļauju piešķiršanas procedūru.

8. pants

Lēmuma par atļaujas pieteikumu neesamība

- 1.** Ja kompetentā iestāde nav pieņēmusi ***lēmumu 7. panta 5. punktā minētajā piemērojamajā termiņā, atļauju uzskata par piešķirtu, beidzoties minētajam termiņam.***

Pirmo daļu piemēro ar noteikumu, ka atļauju piešķiršanas procedūra neattiecas uz piekļuves tiesībām. Operatoram vai jebkurai skartajai pusei pēc to pieprasījuma ir tiesības no kompetentās iestādes saņemt rakstisku apstiprinājumu, ka attiecīgā gadījumā atļauja ir piešķirta netieši.

Dalībvalstis nodrošina, ka jebkurai skartajai trešai pusei ir tiesības iestāties administratīvajā procedūrā un apstrīdēt lēmumu par atļaujas piešķiršanu.

- 2.** ***Dalībvalstis var atkāpties no šā panta 1. punkta, ja attiecīgajai atļauju piešķiršanas procedūrai ir pieejams vismaz viens no šādiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem:***

- a) operators, kuram nodarīts kaitējums tāpēc, ka kompetentā iestāde nav ievērojusi piemērojamo termiņu, kas noteikts saskaņā ar 7. panta 5. punktu, ir tiesīgs pieprasīt kompensāciju par kaitējumu saskaņā ar valsts tiesību aktiem;***
- b) operators var nodot lietu tiesai vai uzraudzības iestādei.***

3. *Ja, ievērojot šā panta 2. punktu, piemēro atkāpi, attiecīgā dalībvalsts nodrošina, ka, beidzoties termiņam, kas noteikts saskaņā ar 7. panta 5. punktu, un neskarot operatora tiesības nekavējoties izmantot tiesiskās aizsardzības līdzekļus saskaņā ar šā panta 2. punktu, kompetentā iestāde vai jebkura cita struktūra, ko noteikusi minētā dalībvalsts, pēc operatora pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas bez liekas kavēšanās uzaicina pieteikuma iesniedzēju uz sanākumi, lai atvieglotu lēmuma par atļaujas pieteikumu pieņemšanu. Kompetentā iestāde sanākumi sasauc ne vēlāk kā divus mēnešus pēc pieprasījuma iesniegšanas. Bez liekas kavēšanās pēc sanāksmes kompetentā iestāde sniedz rakstisku diskusijas izklāstu, ietverot iesaistīto pušu viedokļus un operatoram norādot datumu, kad ir jāizdod lēmums par atļaujas pieteikumu.*

9. pants

Atbrīvojumi no atļauju piešķiršanas procedūrām

1. *Inženiertehniskajiem darbiem, kas ir kādi no turpmāk minētajiem darbiem, nepiemēro nekādu atļauju piešķiršanas procedūru 7. panta nozīmē, ja vien šāda atļauja nav vajadzīga saskaņā ar citiem Savienības tiesību aktiem:*
- a) *remontdarbi un uzturēšanas darbi, kuru darbības joma ir ierobežota, piemēram, vērtības, lieluma, ietekmes un ilguma ziņā;*
 - b) *esošo darbu vai instalāciju ierobežoti tehniskie uzlabojumi, kuriem ir ierobežota ietekme;*
 - c) *maza mēroga inženiertehniskie darbi, kuru darbības joma ir ierobežota, piemēram, vērtības, lieluma, ietekmes vai ilguma ziņā un kuri ir nepieciešami ĻAVT ierīkošanai.*

2. *Dalībvalstis, balstoties uz pienācīgi pamatotiem un samērīgiem iemesliem, identificē inženiertehnisko darbu veidus, uz kuriem attiecas 1. punkts. Informāciju par šādiem inženiertehnisko darbu veidiem publicē ar vienota informācijas punkta starpniecību.*
3. *Atkāpjoties no 1. punkta un ievērojot 2. punktā noteikto procedūru, kompetentās iestādes var pieprasīt atļaujas ĻAVT vai ar to saistīto iekārtu elementu ierīkošanai šādās situācijās:*
 - a) *fiziskā infrastruktūrā vai noteiktu kategoriju fiziskā infrastruktūrā, kas tiek aizsargāta arhitektoniskas, vēsturiskas, reliģiskas vai vidiskas vērtības dēļ vai citādi aizsargāta saskaņā ar valsts tiesību aktiem; vai*
 - b) *ja tas nepieciešams sabiedriskās drošības, aizsardzības, drošuma, vidisku vai sabiedrības veselības apsvērumu dēļ vai lai aizsargātu kritiskās infrastruktūras drošību.*
4. *Dalībvalstis var pieprasīt operatoriem, kas plāno veikt inženiertehniskos darbus, uz kuriem attiecas šis pants, pirms darbu sākšanas paziņot kompetentajām iestādēm par savu nodomu uzsākt inženiertehniskos darbus.*

Šādam paziņojumam nav nepieciešams vairāk kā operatora deklarācija par tā nodomu sākt inženiertehniskos darbus un tās minimālās informācijas iesniegšana, kas vajadzīga, lai ļautu kompetentajām iestādēm novērtēt, vai uz minētajiem darbiem attiecas 3. punktā noteiktā atkāpe. Minētajā minimālajā informācijā iekļauj vismaz datumu, kad paredzēts sākt inženiertehniskos darbus, to ilgumu, par darbu veikšanu atbildīgās personas kontaktinformāciju un teritoriju, uz kuru attiecas šie darbi.

10. pants

Ēkas iekšējā fiziskā infrastruktūra un optiskās šķiedras instalācija

1. ***Visas jaunceltnes un ēkas, kurās notiek kapitālās renovācijas darbi***, tostarp kopīpašumā esošos elementus, par ko būvatļauju pieteikumi ir iesniegti pēc ... [21 mēnesis pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas], aprīko ar optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru ***un ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju, tostarp savienojumiem līdz fiziskajam punktam, kurā galalietotājs pieslēdzas publiskajam tīklam.***
2. Visas daudzdzīvokļu jaunceltnes vai daudzdzīvokļu ēkas, kurās notiek kapitālās renovācijas darbi, par ko būvatļauju pieteikumi ir iesniegti pēc ... [21 mēnesis pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas], aprīko ar piekļuves punktu.
3. ***Līdz ... [21 mēnesis pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] visas ēkas***, tostarp to elementus, kas ir kopīpašumā, kurās veic nozīmīgu renovāciju, kā definēts Direktīvas 2010/31/ES 2. panta 10) punktā, aprīko ar optiskajai šķiedrai gatavu ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru ***un ēkas iekšējo optiskās šķiedras instalāciju, tostarp savienojumiem līdz fiziskajam punktam, kurā galalietotājs pieslēdzas publiskajam tīklam, ja tas nesamērīgi nepalielina renovācijas darbu izmaksas un ja tas ir tehniski iespējams.*** Visas daudzdzīvokļu ēkas, kurās veic šādu nozīmīgu renovāciju, arī aprīko ar piekļuves punktu.

4. Līdz ... [18 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] dalībvalstis, ***apspriežoties ar ieinteresētajām personām un balstoties uz nozares paraugpraksi***, pieņem attiecīgos standartus vai tehniskās specifikācijas, kas vajadzīgi 1., 2. un 3. punkta īstenošanai. Minētajos standartos vai tehniskajās specifikācijās ***paredz iespēju viegli veikt parastās uzturēšanas darbības atsevišķām optiskās šķiedras instalācijām, ko katrs operators izmanto, lai sniegtu ĻAVT pakalpojumus, un*** nosaka vismaz:
- a) ēkas piekļuves punkta specifikācijas un optiskās šķiedras saskarnes specifikācijas;
 - b) kabeļu specifikācijas;
 - c) kontaktligzdu specifikācijas;
 - d) ***cauruļvadu*** vai mazo kanālu specifikācijas;
 - e) tehniskās specifikācijas, kas nepieciešamas, lai novērstu elektrisko kabeļu traucējumus;
 - f) minimālo lieces rādiusu;
 - g) ***kabeļu iekārtas tehniskās specifikācijas.***

5. Dalībvalstis **nodrošina** atbilstību 4. punktā minētajiem standartiem vai tehniskajām specifikācijām. ***Lai pierādītu šādu atbilstību, dalībvalstis izveido procedūras, kas varētu ietvert ēku vai to reprezentatīva parauga pārbaudi uz vietas.*** ■
6. Ēkas, kas aprīkotas saskaņā ar šo pantu, ***brīvprātīgi un ievērojot dalībvalstu noteiktās procedūras***, ir tiesīgas saņemt ***marķējumu*** “gatava optiskajai šķiedrai”, ***ja dalībvalstis ir izvēlējušās ieviest šādu*** marķējumu.
7. Šā panta 1., 2. un 3. punktu nepiemēro noteiktām ēku kategorijām, ■ ja minēto punktu izpilde ir nesamērīga ■ attiecībā uz izmaksām, kas atsevišķiem īpašniekiem vai kopīpašniekiem rodas, pamatojoties uz objektīviem elementiem. ***Dalībvalstis šādu ēku kategorijas identificē, balstoties uz pienācīgi pamatotiem un samērīgiem iemesliem.***
8. ***Dalībvalstis, balstoties uz pienācīgi pamatotiem un samērīgiem iemesliem, identificē to ēku veidus, piemēram, īpašas pieminēto kategorijas, vēsturiskas ēkas, militāras ēkas un ēkas, ko izmanto valsts drošības vajadzībām, kā noteikts valsts tiesību aktos, kuras ir jāatbrīvo no 1., 2. un 3. punktā paredzētajiem pienākumiem vai kurām šie pienākumi jāpiemēro ar pienācīgiem tehniskiem pielāgojumiem.*** Informāciju par šādām ēku kategorijām publicē ar vienotā informācijas punkta starpniecību ■ .

11. pants

Piekļuve ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai

1. Ievērojot 3. punktu ***un neskarot īpašumtiesības, ikvienam*** publisko elektronisko sakaru ***tīklu nodrošinātājam*** ir tiesības par saviem līdzekļiem izvērst savu tīklu līdz piekļuves punktam.
2. Ievērojot 3. punktu, ikvienam publisko elektronisko sakaru ***tīklu nodrošinātājam*** nolūkā ierīkot ***ĻAVT*** elementus ir tiesības piekļūt jebkādai esošai ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai, ja dublēšana ir tehniski neiespējama vai ekonomiski nelietderīga.
3. Ikviens piekļuves punkta un ēkas iekšējās fiziskās infrastruktūras izmantošanas tiesību turētājs izpilda visus saprātīgus ***rakstiskus*** pieprasījumus no publisko elektronisko sakaru ***tīklu nodrošinātājiem*** par piekļuvi piekļuves punktam un ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai saskaņā ar taisnīgiem, ***saprātīgiem*** un nediskriminējošiem noteikumiem, tostarp vajadzības gadījumā attiecībā uz cenu. ***Dalībvalstis var noteikt detalizētas prasības attiecībā uz pieprasījuma administratīvajiem aspektiem.***

4. Ja nav pieejama optiskajai šķiedrai gatava ēkas iekšējā fiziskā infrastruktūra, **ikvienam** publisko elektronisko sakaru **tīklu nodrošinātājam** ir tiesības savu tīklu ierīkot līdz abonenta telpām, ja **saskaņā ar valsts tiesību aktiem** ir panākta vienošanās ar **īpašnieku un/vai** abonentu, **kas izmanto esošo ēkas iekšējo fizisko infrastruktūru, ciktāl tā ir pieejama un piekļūstama saskaņā ar 3. punktu, un** ar noteikumu, ka līdz minimumam ir samazināta ietekme uz trešo personu privātīpašumu.
5. Šis pants neskar piekļuves punkta vai ēkas iekšējās fiziskās infrastruktūras īpašnieka tiesības uz īpašumu, ja minētās infrastruktūras vai piekļuves punkta izmantošanas tiesību turētājs nav to īpašnieks, un jebkuru citu trešo personu, piemēram, zemes īpašnieku un ēku īpašnieku, tiesības uz īpašumu.
6. **Līdz ... [18 mēneši no šīs regulas spēkā stāšanās dienas]** attiecīgā gadījumā pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām, valstu strīdu izšķiršanas iestādēm un citām kompetentajām Savienības struktūrām vai aģentūrām attiecīgajās nozarēs **un ņemot vērā iedibinātos principus un atšķirīgo situāciju dalībvalstīs, BEREC** ciešā sadarbībā ar **Komisiju publicē norādījumus par noteikumiem attiecībā uz piekļuvi ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai, tostarp par taisnīgu un saprātīgu noteikumu piemērošanu, un kritērijiem, kuri valstu strīdu izšķiršanas iestādēm būtu jāievēro, izšķirot strīdus.**

12. pants

Vienoto informācijas punktu digitalizācija

1. Vienotie informācijas punkti dara pieejamus atbilstošus digitālos rīkus, piemēram, tīmekļa portālus, **datubāzes**, digitālās platformas vai digitālās lietotnes, lai tiešsaistē varētu izmantot visas tiesības un izpildīt visus šajā regulā noteiktos pienākumus.
2. ***Lai izvairītos no digitālo rīku dublēšanās***, dalībvalstis attiecīgā gadījumā var savstarpēji savienot vai pilnībā vai daļēji integrēt vairākus ***esošus vai jaunizstrādātus*** digitālos rīkus, ar kuriem atbalsta 1. punktā minētos vienotos informācijas punktus.
3. Lai nodrošinātu netraucētu piekļuvi digitalizētajiem vienotajiem informācijas punktiem, dalībvalstis izveido vienotu valsts digitālās ievades punktu, kas sastāv no kopējas lietotāja saskarnes.
4. ***Dalībvalstis nodrošina pienācīgus tehniskos un finanšu resursus un cilvēkresursus, lai atbalsētu vienoto informācijas punktu izvēršanu un digitalizāciju.***

13. pants
Strīdu izšķiršana

1. Neskarot iespēju nodot lietu izskatīšanai tiesā, ikviena puse ir tiesīga ierosināt lietu kompetentajā valsts strīdu izšķiršanas iestādē, kas izveidota, ievērojot 14. pantu, ja strīds radies:
 - a) kad piekļuve esošajai infrastruktūrai ir atteikta vai nav panākta vienošanās par konkrētiem noteikumiem, tostarp attiecībā uz cenu, viena mēneša laikā no dienas, kad saņemts piekļuves pieprasījums saskaņā ar 3. pantu;
 - b) saistībā ar 4. un 6. pantā noteiktajām tiesībām un pienākumiem, tostarp gadījumos, kad pieprasītā informācija nav sniegta **piemērojamajā termiņā**;
 - c) ja vienošanās par inženiertehnisko darbu koordinēšanu, ievērojot 5. panta 2. punktu, nav panākta viena mēneša laikā no dienas, kad saņemts oficiāls pieprasījums koordinēt inženiertehnisko darbus; vai
 - d) ja vienošanās par piekļuvi 11. panta 2. vai 3. punktā minētajai ēkas iekšējai fiziskajai infrastruktūrai nav panākta viena mēneša laikā no dienas, kad saņemts oficiāls piekļuves pieprasījums.

Dalībvalstis var nodrošināt, ka gadījumā, kad rodas 1. punkta a) un d) apakšpunktā minētie strīdi, ja struktūra, no kuras operators ir pieprasījis piekļuvi, vienlaikus ir struktūra, kas ir tiesīga piešķirt tiesības piekļūt īpašumam, uz kura, kurā vai zem kura atrodas piekļuves pieprasījuma objekts, kompetentā valsts strīdu izšķiršanas iestāde var arī izšķirt strīdus par piekļuves tiesībām.

2. Šā panta 1. punktā minētā valsts strīdu izšķiršanas iestāde, pilnībā ievērojot proporcionalitātes principu un attiecīgajos Komisijas norādījumos **vai BEREČ pamatnostādņēs** noteiktos principus, izdod saistošu lēmumu, lai izšķirtu strīdu:
- a) četru mēnešu laikā no strīda izšķiršanas pieprasījuma saņemšanas dienas attiecībā uz 1. punkta a) apakšpunktā minētajiem strīdiem;
 - b) viena mēneša laikā no strīda izšķiršanas pieprasījuma saņemšanas dienas attiecībā uz strīdiem, kas minēti 1. punkta b), c) un d) apakšpunktā. ■

Minētos termiņus var pagarināt vienīgi **pienācīgi pamatotos** izņēmuma apstākļos.

3. Attiecībā uz strīdiem, kas minēti 1. punkta a), c) un d) apakšpunktā, attiecīgā gadījumā valsts strīdu izšķiršanas iestādes lēmums var ietvert taisnīgu un saprātīgu noteikumu noteikšanu, tostarp attiecībā uz cenu.

4. ***Strīdu izšķiršanas iestādes publicē savus lēmumus, vienlaikus ievērojot konfidencialitātes un komercnoslēpumu aizsardzības principus. Vienotais informācijas punkts nodrošina piekļuvi lēmumiem, ko publicējušas strīdu izšķiršanas iestādes.***

Ja strīds ir saistīts ar piekļuvi operatora infrastruktūrai un valsts strīdu izšķiršanas iestāde ir valsts regulatīvā iestāde, attiecīgā gadījumā ņem vērā Direktīvas (ES) 2018/1972 3. pantā noteiktos mērķus.

5. **Šis** pants papildina un neskar tiesiskās aizsardzības līdzekļus un procedūras, kas ir saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantu.

14. pants

Kompetentās struktūras

1. Dalībvalstis izveido vai norīko vienu vai vairākas kompetentās struktūras to uzdevumu veikšanai, kuri valsts strīdu izšķiršanas iestādei noteikti saskaņā ar 13. panta 1. punktu (“valsts strīdu izšķiršanas iestāde”).
2. Valsts strīdu izšķiršanas iestāde ir juridiski nošķirta un funkcionāli neatkarīga no jebkura tīkla operatora un jebkuras publiskā sektora struktūras, kurai pieder strīdā iesaistītā fiziskā infrastruktūra vai kura to kontrolē. Dalībvalstis, kas saglabā tīkla operatoru īpašumtiesības vai kontroli pār tiem, nodrošina ar valsts strīdu izšķiršanas procedūrām saistīto funkciju un vienotā informācijas punkta funkciju efektīvu strukturālu nošķiršanu no darbībām, kas saistītas ar īpašumtiesībām vai kontroli.

Valsts strīdu izšķiršanas iestādes rīkojas neatkarīgi un objektīvi, un, lemjot par tām iesniegtajiem strīdiem, neprasa un nepieņem norādījumus no citām struktūrām. Tas neliedz īstenot pārraudzību saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Tikai kompetentās pārsūdzības iestādes ir pilnvarotas apturēt vai atcelt valsts strīdu izšķiršanas iestāžu lēmumus.

3. Valsts strīdu izšķiršanas iestāde var uzlikt maksu, kas sedz tai noteikto uzdevumu veikšanas izmaksas.
4. Visas strīdā iesaistītās puses pilnībā sadarbojas ar valsts strīdu izšķiršanas iestādi.
5. Vienota informācijas punkta funkcijas, kas minētas 3.–10. pantā, 12. un 13. pantā, veic viena vai vairākas kompetentās struktūras, ko dalībvalstis attiecīgi iecēlušas valsts, reģionālā vai vietējā līmenī. Par vienoto informācijas punktu izmantošanu var uzlikt maksu, kas sedz minēto funkciju veikšanas izmaksas.
6. Šā panta 2. punkta *pirmo daļu* piemēro *mutatis mutandis* kompetentajām struktūrām, kuras veic vienotā informācijas punkta funkcijas.
7. Kompetentās struktūras savas pilnvaras īsteno objektīvi, pārredzami un laicīgi. Dalībvalstis tām nodrošina pienācīgus tehniskos un finanšu resursus un cilvēkresursus tām uzticēto uzdevumu veikšanai.
8. Dalībvalstis ar vienotā informācijas punkta starpniecību publicē uzdevumus, kas jāveic katrai kompetentajai struktūrai, jo īpaši, ja minētie uzdevumi ir uzticēti vairāk nekā vienai kompetentajai struktūrai vai ja uzticētie uzdevumi ir mainījušies. Attiecīgā gadījumā kompetentās struktūras apspriežas un sadarbojas viena ar otru kopēju interešu jautājumos.

9. Dalībvalstis paziņo Komisijai visu to kompetento struktūru nosaukumus, kuras atbilstīgi šim pantam veic kādu funkciju saskaņā ar šo regulu, un to attiecīgos pienākumus **■**, un jebkādas šajā sakarā veiktas izmaiņas – pirms šāda norīkošana vai izmaiņas stājas spēkā.
10. Visus lēmumus, ko pieņēmusi kāda kompetentā struktūra, var saskaņā ar valsts tiesību aktiem pārsūdzēt pilnīgi neatkarīgā apelācijas iestādē, kas var būt tiesu iestāde. Direktīvas (ES) 2018/1972 31. pantu piemēro *mutatis mutandis* visām pārsūdzībām, ievērojot šo punktu.

Apelācijas tiesības saskaņā ar pirmo daļu neskar pušu tiesības panākt strīda izšķiršanu valsts kompetentajā tiesā.

■

15. pants

Sodi **■**

Dalībvalstis paredz noteikumus par sodiem, **■** kas piemērojami par šīs regulas un par tādu saistošu lēmumu pārkāpumiem, ko, ievērojot šo regulu, pieņēmušas 14. pantā minētās kompetentās struktūras, un veic visus pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu to īstenošanu. Paredzētie sodi ir atbilstoši, efektīvi, samērīgi un atturoši.

16. pants

Ziņošana un uzraudzība

1. Līdz ... [4 gadi no šīs regulas spēkā stāšanās dienas] Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas īstenošanu. Ziņojumā iekļauj kopsavilkumu par šajā regulā paredzēto pasākumu ietekmi un novērtējumu par progresu virzībā uz tās mērķu sasniegšanu, tostarp to, vai un kā šī regula vēl vairāk varētu sekmēt to savienojamības mērķrādītāju sasniegšanu, kas noteikti Lēmumā (ES) 2022/2481.

Ziņojumā iekļauj tādas ar šīs regulas darbības jomu saistītas norises, kuras varētu potenciāli ietekmēt progresu virzībā uz ĻAVT ātru un plašu ierīkošanu lauku, salu un attālās teritorijās, piemēram, salās un kalnu un mazapdzīvotos reģionos, kā arī torņu infrastruktūras tīrgus attīstību un dažādu atvilces maršrutēšanas, tostarp satelītu atvilces maršrutēšanas, risinājumu ieviešanu ātrdarbīgā digitālajā savienojamībā.

2. Šajā nolūkā Komisija var no dalībvalstīm pieprasīt informāciju, kuru tās sniedz nekavējoties. Jo īpaši, līdz ... [18 mēneši no šīs regulas spēkā stāšanās dienas] dalībvalstis ciešā sadarbībā ar Komisiju, izmantojot Sakaru komiteju, kas izveidota saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/1972 118. pantu, nosaka rādītājus, lai pienācīgi uzraudzītu šīs regulas piemērošanu, un mehānismu, lai nodrošinātu periodisku datu vākšanu un to paziņošanu Komisijai.

■

17. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2015/2120

Regulu (ES) 2015/2120 groza šādi:

1) regulas 2. pantam pievieno šādus punktus:

“5) “numur neatkarīgs starppersonu sakaru pakalpojums” ir numur neatkarīgs starppersonu sakaru pakalpojums, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/1972 * 2. panta 7) punktā;

- 6) *“dalībvalsts iekšzemes sakari” ir jebkurš numuratkārīgs starppersonu sakaru pakalpojums, kad savienojumu uzsāk patērētāja iekšzemes pakalpojumu sniedzēja dalībvalstī un pabeidz uz jebkuru fiksētā vai mobilā tīkla valsts numerācijas plāna numuru tajā pašā dalībvalstī;*
- 7) *“ES iekšzemes sakari” ir jebkurš numuratkārīgs starppersonu sakaru pakalpojums, kad savienojumu uzsāk patērētāja iekšzemes pakalpojumu sniedzēja dalībvalstī un pabeidz uz jebkuru fiksētā vai mobilā tīkla valsts numerācijas plāna numuru citā dalībvalstī.*

** Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/1972 (2018. gada 11. decembris) par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi (OV L 321, 17.12.2018., 36. lpp.).”;*

2) *regulas 5.a pantam pievieno šādus punktus:*

“7. No 2029. gada 1. janvāra tīklu nodrošinātāji nepiemēro patērētājiem atšķirīgas dalībvalsts iekšzemes sakaru un ES iekšzemes sakaru mazumtirdzniecības cenas, ar noteikumu, ka ir pieņemti tehniskie noteikumi par tādiem aizsardzības pasākumiem kā, piemēram, ilgtspējība, godīga izmantošana un krāpšanas apkarošanas pasākumi. Līdz 2028. gada 30. jūnijam Komisija pēc apspriešanās ar BEREC pieņem īstenošanas aktu, ar ko paredz minētos tehniskos noteikumus saskaņā ar 5.b pantā minēto pārbaudes procedūru.

8. *No 2025. gada 1. janvāra tīklu nodrošinātāji var brīvprātīgi pildīt 7. punktā noteikto pienākumu nepiemērot atšķirīgas mazumtirdzniecības cenas. Ievērojot godīgas izmantošanas politiku, minētos tīklu nodrošinātājus atbrīvo no 1. punktā noteiktajiem pienākumiem, lai tādējādi priekšrocības, ko sniedz vienādas dalībvalsts iekšzemes un ES iekšzemes sakaru mazumtirdzniecības cenas, patērētājiem nodrošinātu agrāk. Minētajā nolūkā Komisija līdz 2024. gada 31. decembrim pēc apspriešanās ar BEREC pieņem īstenošanas aktu par godīgu izmantošanu, pamatojoties uz tipiskiem izmantošanas modeļiem, un par krāpšanas apkarošanas pasākumiem. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 5.b panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.*
9. *Komisija līdz 2027. gada 30. jūnijam pēc apspriešanās ar BEREC pārskata šo pantu un, pamatojoties uz tā ietekmes novērtējumu, Komisija attiecīgā gadījumā var nolemt iesniegt tiesību akta priekšlikumu, lai to grozītu.*
10. *Šā panta 9. punktā minētais novērtējums ietver:*
- a) *ar ES iekšzemes sakaru nodrošināšanu saistīto vairumtirdzniecības izmaksu attīstību;*
 - b) *konkurences attīstību numuratarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniegšanas tirgū un ES iekšzemes sakaru mazumtirdzniecības cenu tendenci dažādās dalībvalstīs;*

- c) *izmaiņas patērētāju izvēlē un tādu īpašu piedāvājumu un komplektu izvēli, kam nepiemēro maksu, pamatojoties uz ES iekšzemes sakaru faktisko patēriņu;*
- d) *iespējamo ietekmi uz numuratarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniegšanas valstu tirgiem un jo īpaši uz mazumtirdzniecības cenām, ko piemēro patērētājiem kopumā, ņemot vērā ES iekšzemes sakaru nodrošināšanas izmaksas, un pasākumu iespējamo ietekmi uz tīklu nodrošinātāju ieņēmumiem un, ja iespējams, tīklu nodrošinātāju ieguldījumu spēju, jo īpaši, ņemot vērā tīklu turpmāko izvēršanu saskaņā ar Lēmumā (ES) 2022/2481 noteiktajiem savienojamības mērķrādītājiem, ja papildu maksa par ES iekšzemes sakariem jau netiek piemērota;*
- e) *numuratarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu vai jebkādu alternatīvu ES iekšzemes sakariem izmantošanas apmēru, pieejamību un konkurētspēju;*
- f) *tarifu plānu attīstību attiecībā uz ES iekšzemes sakariem un jo īpaši to, cik lielā mērā 8. punktā paredzēto pasākumu īstenošana ir devusi rezultātus tajā ziņā, lai patērētājiem novērstu mazumtirdzniecības cenu atšķirības starp dalībvalsts iekšzemes un ES iekšzemes sakariem.*

11. *Lai veiktu 9. punktā minēto novērtējumu, BEREC regulāri vāc attiecīgo informāciju no valstu regulatīvajām iestādēm. Attiecīgā gadījumā valstu regulatīvās iestādes var sniegt šādus datus, to koordinējot ar citām kompetentajām iestādēm. Datus, ko BEREC apkopojis, ievērojot šo punktu, vismaz reizi gadā paziņo Komisijai. Komisija tos publisko. Lai nodrošinātu, ka BEREC var pildīt savus pienākumus saskaņā ar šo punktu, tīklu nodrošinātājiem ir pienākums sadarboties, sniedzot pieprasītos datus, tostarp konfidenciālus datus, attiecīgajām valsts iestādēm.”;*

3) *regulā iekļauj šādu pantu:*

“5.b pants

Komiteju procedūra

1. *Lai Komisija varētu pildīt savus pienākumus saskaņā ar šīs regulas 5.a pantu, tai palīdz Sakaru komiteja, kas izveidota ar Direktīvas (ES) 2018/1972 118. panta 1. punktu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.*

2. *Ja ir atsauce uz šo pantu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.”;*

4) *regulas 10. panta 5. punktā datumu “2024. gada 14. maijā” aizstāj ar datumu “2032. gada 30. jūnijā”.*

1. Direktīvu 2014/61/ES atceļ *no ... [diena, kad sāk piemērot šo regulu].*
2. *Atkāpjoties no šā panta 1. punkta, ja šīs regulas noteikumus, ar kuriem aizstāj Direktīvas 2014/61/ES noteikumus, piemēro no vēlākas dienas, turpmāk minētie atbilstošie minētās direktīvas noteikumi paliek spēkā līdz tai pašai dienai, kā norādīts turpmāk:*
 - a) *minētās direktīvas 4. panta 2. un 3. punkts, 4. panta 4. punkta pirmais teikums, 6. panta 1., 2., 3. un 5. punkts un 7. panta 1. un 2. punkts paliek spēkā līdz ... [24 mēneši no šīs regulas spēkā stāšanās dienas];*
 - b) *minētās direktīvas 8. panta 1. līdz 4. punkts paliek spēkā līdz ... [21 mēnesis no šīs regulas spēkā stāšanās dienas].*
3. Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo regulu un lasa saskaņā ar pielikumā doto atbilstības tabulu.

19. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

1. Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
2. To piemēro no ... [**18** mēneši no **šīs regulas** spēkā stāšanās **dienas**].
3. *Atkāpjoties no šā panta 2. punkta:*
 - a) *5. panta 6. punktu un 11. panta 6. punktu piemēro no ... [šīs regulas spēkā stāšanās diena];*
 - b) *17. pantu piemēro no 2024. gada 15. maija;*
 - c) *10. panta 1., 2. un 3. punktu piemēro no ... [21 mēnesis no šīs regulas spēkā stāšanās dienas];*
 - d) *4. panta 3. punktu, 6. panta 1. punktu, 12. panta 2. un 3. punktu un 10. panta 1., 2. un 3. punktu piemēro no ... [24 mēneši no šīs regulas spēkā stāšanās dienas].*

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

....,

Eiropas Parlamenta vārdā –

priekšsēdētāja

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs / priekšsēdētāja

PIELIKUMS

Atbilstības tabula

Direktīva 2014/61/ES	Šī regula
1. panta 1. punkts	1. panta 1. punkts
1. panta 2. punkts	1. panta 3. punkts
1. panta 3. punkts	1. panta 3. punkts
1. panta 4. punkts	1. panta 2. punkts
—	1. panta 4. punkts
—	1. panta 5. punkts
2. pants	2. pants
3. panta 1. punkts	3. panta 11. punkts
3. panta 2. punkts	3. panta 1. punkts
—	3. panta 2. punkts
—	3. panta 3. punkts
—	3. panta 4. punkts
3. panta 3. punkts	3. panta 5. punkts
—	3. panta 6. punkts
3. panta 3. punkta otrā daļa	3. panta 7. punkts
3. panta 4. punkts	13. panta 1. punkta a) apakšpunkts
3. panta 5. punkts	13. panta 2. punkts 13. panta 3. punkts

	13. panta 4. punkta otrā daļa
—	3. panta 8. punkts
—	3. panta 9. punkts
—	3. panta 10. punkts
3. panta 6. punkts	3. panta 12. punkts
—	3. panta 13. punkts
4. panta 1. punkts	4. panta 1. punkts
4. panta 2. punkts	4. panta 3. punkts
—	4. panta 2. punkts
4. panta 3. punkts	4. panta 1. punkts 4. panta 3. punkts
4. panta 4. punkta pirmais teikums	4. panta 3. punkts
—	4. panta 4. punkts
4. panta 4. punkta otrais un trešais teikums	4. panta 1. punkta otrā un trešā daļa
4. panta 5. punkts	4. panta 5. punkts
4. panta 6. punkts	13. panta 1. punkta b) apakšpunkts 13. panta 2. punkta b) apakšpunkts
4. panta 7. punkts	4. panta 6. punkts 4. panta 7. punkts
4. panta 8. punkts	4. panta 8. punkts

5. panta 1. punkts	5. panta 1. punkts
5. panta 2. punkts	5. panta 2. punkts
—	5. panta 3. punkts
—	5. panta 4. punkts
5. panta 3. punkts	13. panta 1. punkta c) apakšpunkts
5. panta 4. punkts	13. panta 2. punkta b) apakšpunkts 13. panta 3. punkts
5. panta 5. punkts	5. panta 5. punkts
—	5. panta 6. punkts
6. panta 1. punkts	6. panta 1. punkts
6. panta 2. punkts	—
6. panta 3. punkts	6. panta 1. punkts
6. panta 4. punkts	13. panta 1. punkta b) apakšpunkts, 13. panta 2. punkta b) apakšpunkts
6. panta 5. punkts	6. panta 2. punkts
—	7. panta 1. punkts
7. panta 1. punkts	7. panta 2. punkts
7. panta 2. punkts	7. panta 3. punkts
—	7. panta 4. punkts
7. panta 3. punkts	7. panta 5. punkts
—	7. panta 6. punkts

	7. panta 7. punkts 7. panta 8. punkts 7. panta 9. punkts 7. panta 10. punkts 7. panta 11. punkts 7. panta 12. punkts
7. panta 4. punkts	—
—	8. pants
—	9. pants
8. panta 1. punkts	10. panta 1. punkts
8. panta 2. punkts	10. panta 2. punkts
8. panta 3. punkts	10. panta 6. punkts
8. panta 4. punkts	10. panta 7. punkts 10. panta 8. punkts
9. panta 1. punkts	11. panta 1. punkts
9. panta 2. punkts	11. panta 2. punkts
9. panta 3. punkts	11. panta 3. punkts 13. panta 1. punkta d) apakšpunkts 13. panta 2. punkts
9. panta 4. punkts	11. panta 3. punkts
9. panta 5. punkts	11. panta 4. punkts

9. panta 6. punkts	11. panta 5. punkts
–	11. panta 6. punkts
–	12. pants
–	13. panta 1. punkta otrā daļa
–	13. panta 4. punkta pirmā daļa
–	13. panta 5. punkts
10. panta 1. punkts	14. panta 1. punkts
10. panta 2. punkts	14. panta 2. punkts un 14. panta 3. punkts
10. panta 3. punkts	14. panta 4. punkts
10. panta 4. punkts	14. panta 5. punkts
–	14. panta 6. punkts
–	14. panta 7. punkts
10. panta 5. punkts	14. panta 9. punkts
10. panta 6. punkts	14. panta 10. punkts
11. pants	15. pants
12. pants	16. panta 1. punkts
–	16. panta 2. punkts
–	17. pants
–	18. pants
13. pants	–

14. pants	19. pants
15. pants	—